

42665

SO Fryslân

Jaarrekening 2020

8 juni 2021

Inhoudsopgave

Jaarrekening	Pagina
Grondslagen	44
Model A: Balans per 31 december 2020	47
Model B: Staat van baten en lasten over 2020	48
Model C: Kasstroomoverzicht	49
Model VA: Vaste Activa	50
Model VV: Voorraden en vorderingen	51
Model EL: Effecten en Liquide middelen	52
Model EV: Eigen vermogen	53
Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden	54
Model KS: Kortlopende schulden	55
Model G: Verantwoording subsidies	56
Model OB: Opgave overheidsbijdragen	57
Model AB: Opgave andere baten	58
Model LA: Opgave van de lasten	59
Model FB: Financiële baten en lasten	61
Model E: Overzicht verbonden partijen	62
WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector	63
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	65
Gebeurtenissen na balansdatum	66
Bestemming van het resultaat	67
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	68
Overige gegevens	
Controle verklaring van de onafhankelijke accountant	69
Gegevens rechtspersoon	70

SPIEL IN SPECIAAL ONDERWIJS

Jaarverslag 2020

Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân

Juni 2021

Inhoud

Voorwoord.....	4
A Bestuursverslag.....	5
1. Het schoolbestuur	5
1.1 Organisatie	5
1.2 Profiel	8
Missie en Visie	8
Kernactiviteiten	8
Strategisch beleidsplan 2019-2023	8
1.3 Dialoog.....	9
Werkwijze	9
2. Verantwoording beleid.....	14
Onderwijskwaliteit en corona	14
2.1 Onderwijskwaliteit	14
Werkwijze.....	15
Zicht op de resultaten	15
Verantwoording bestuurstoezicht onderwijskwaliteit.....	16
Inspectiebezoek.....	20
Bestuurlijke visitatie	20
2.2 Integraal personeelsbeleid	21
Strategische personeelsplanning	21
Professionalisering	21
Vitaliteit	21
Werkwijze	21
De gevolgen van het personeelsbeleid	25
Uitkeringen na ontslag	25
Werkdrukmiddelen.....	25
Privacy (AVG) en Veiligheidsbeleid.....	25
Sociale Veiligheidsbeleving.....	25

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken.....	26
2.4 Financieel beleid.....	26
Werkwijze.....	26
De gevolgen van het financieel beleid	27
Analyse financieel resultaat	27
Baten	28
Lasten	28
Investerings.....	29
Verwachting op de lange termijn	29
Gevolgen corona	31
Risicoprofiel.....	31
Financiële ontwikkelingen in kengetallen	32
Signaleringswaarde vermogen	33
Reserves	34
3. Raad van Toezicht (RvT)	36
Inleiding	36
Algemeen.....	36
Passend Onderwijs	36
Aftreden en werving nieuwe toezichthouders.....	36
Financiën	37
Vooruitblik 2021	37
4. Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)	38
Inleiding	38
Instemming.....	38
Samenwerkingen.....	39
Overige adviezen en activiteiten	39
B Bijlagen - overzicht	41
C Jaarrekening.....	42

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân (SO Fryslân). Er is ook dit jaar door de medewerkers van SO Fryslân en haar scholen hard gewerkt om het onderwijs voor onze leerlingen optimaal vorm te geven. Dat doen we zoveel mogelijk samen met de leerlingen en alle betrokkenen. Daarbij moet gedacht worden aan ouders, zorginstellingen, jeugdhulpverlening, gemeenten, samenwerkingsverbanden van het primair en voortgezet onderwijs, bedrijven en instellingen. Fantastisch dat iedereen zich inzet voor kwetsbare leerlingen. Nieuwe wetgeving zal er toe leiden dat deze partijen nog gemakkelijker afspraken kunnen maken in het belang van de leerlingen. Dit moet vervolgens leiden tot beter onderwijs, betere zorg en minder thuiszitters. SO Fryslân heeft in deze samenwerking haar bijdrage geleverd en er samen met alle medewerkers, de Raad van Toezicht (RvT) en de (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraden ((G)MR-en) voor gezorgd dat de leerlingen optimaal konden leren en genieten op school. Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het schoolbestuur.

Horizontale verantwoording

Dit jaarverslag is voor de stichting een belangrijk middel om zich horizontaal te verantwoorden. Belanghebbenden kunnen een gedrukte samenvatting ervan opvragen via info@so-fryslan.nl. Het volledige jaarverslag is eveneens te vinden op de website van de stichting www.so-fryslan.nl. Via deze voortdurend geactualiseerde website en intranet worden personeel, ouders en andere belanghebbenden steeds geïnformeerd over alle beleidsontwikkelingen. De organisatie legt op die manier zowel intern als extern verantwoording af over de ontwikkelingen binnen SO Fryslân op alle beleidsterreinen.

Richtinggevend voor de inhoud van dit verslag zijn:

- de informatie zoals verspreid via de website
- de aan de GMR verstrekte beleidsdocumenten
- het Strategisch Beleidsplan 2019-2023
- de managementrapportages over 2020.

Het jaarverslag voldoet aan de eisen zoals die door de overheid aan de jaarrapportage van een onderwijsinstelling worden gesteld.

G.J. Diever MSc
Voorzitter College van Bestuur

drs. M. Pruiksmā
Lid College van Bestuur

SO Fryslân
Morra 2-3, 9204 KH Drachten
Tel. 0512- 584594
Website: www.so-fryslan.nl
E-mail: info@so-fryslan.nl
Kamer van Koophandel: 59619295
Bestuursnummer 42665
Organisatiecode 6042665

A Bestuursverslag

1. Het schoolbestuur

1.1 Organisatie

Stichting SO Fryslân is een overkoepelende organisatie waar zeven scholen op twaalf locaties deel van uitmaken. Het bestuursbureau is gevestigd aan de Morra 2 te Drachten.

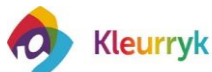
In Damwoude

In Sneek

In Drachten

In Drachten en De Tike

In Heerenveen en Oosterwolde

In Leeuwarden en Franeker

In Beetsterzwaag

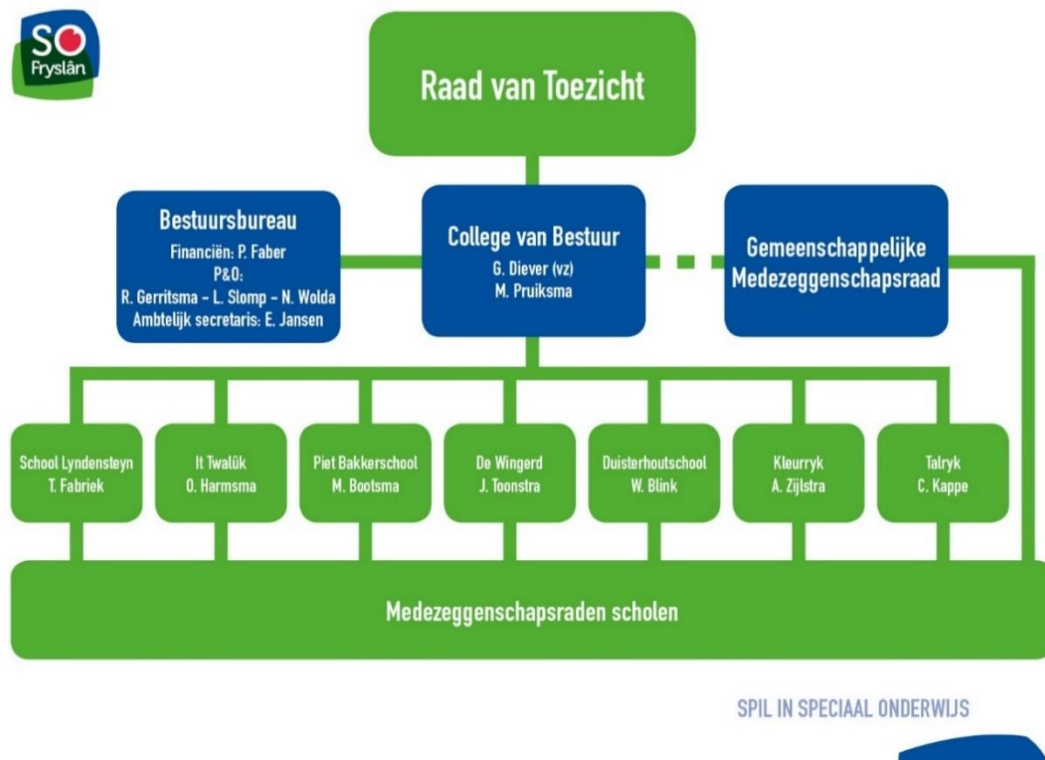

De stichting kent een Raad van Toezicht (RvT), die bestaat uit vijf leden. Het bevoegd gezag is belegd bij de twee leden van het College van Bestuur (CvB). Elke school binnen SO Fryslân heeft een eigen directeur, die samen met de teamleider(s) het Managementteam (MT) vormt. Het team binnen de school bestaat uit het MT samen met alle medewerkers. De tegenspraak is georganiseerd door middel van medezeggenschap. Binnen SO Fryslân is de medezeggenschap als volgt geregeld: elke school heeft een eigen medezeggenschapsraad (MR). Op stichtingsniveau is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR), die wordt gevormd door een afvaardiging vanuit de MR's van de scholen.

Ter ondersteuning van het primaire proces kent het bestuursbureau adviserende functies op het gebied van Personeel en Organisatie (P&O), van Financiën en van Onderwijs en Kwaliteit. Uitvoerende werkzaamheden die niet binnen de kerntaak van SO Fryslân passen, zijn uitbesteed bij instellingen en bedrijven die de expertise doorontwikkelen en de continuïteit borgen. Het gaat dan met name om Financiële Administratie, Personeels- en Salarisadministratie, Juridische Zaken en Huisvesting. Op het bestuursbureau werken een controller, het hoofd P&O met twee medewerkers,

de ambtelijk secretaris en beide leden van het CvB, tijdelijk aangevuld met een kwaliteits-medewerker.

Onderstaand organogram laat zien hoe de organisatie is opgebouwd.

Code Goed Bestuur

Bij de inrichting van de organisatie van SO Fryslân is de Code Goed Bestuur van de PO-Raad als richtlijn gehanteerd. Om goed vorm te geven aan de wettelijk voorgeschreven scheiding van bestuur en toezicht is gekozen voor bestuursorganen in de vorm van een RvT en een CvB, het dualistisch bestuursmodel. Het CvB hanteert de code Goed Bestuur.

College van Bestuur

Het dagelijks bestuur van de stichting SO Fryslân ligt in handen van de twee leden van het CvB. De taken en bevoegdheden van het CvB zijn vastgelegd in het Managementstatuut.

De leden van het CvB zijn:

De heer G.J. Diever MSc, voorzitter.

Nevenfuncties: bestuurslid Stichting Success for All Nederland; gastdocent Rijks Universiteit Groningen; bestuurslid stichting De Glasblazers en Bestuurslid van het Landelijk Expertisecentrum Speciaal Onderwijs (LECSO).

Mevrouw drs. M. Pruiksmā, lid.

Nevenfuncties: voorzitter Wijk- en Speeltuinenvereniging Oranjewijk en lid Wijkpanel Oranjewijk.

Voor de vergoedingen van het CvB verwijzen wij naar de jaarrekening Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT), pagina 38.

Raad van Toezicht

De taken en bevoegdheden van de RvT zijn vastgelegd in het bijgevoegde Toezichts- en bestuursreglement. Zie voor het Jaarverslag van de RvT hoofdstuk 3.

De Raad van Toezicht bestaat uit:

De heer C. Joosen, voorzitter
Geen nevenfuncties

De heer J. Schagen (MA)
Nevenfuncties: directeur/eigenaar Morijn (Interim Management & Advies); voorzitter Bezwarencommissie gemeente Harlingen; voorzitter Toetsingscommissie Attero B.V.; voorzitter Bezwarencommissie Functiewaardering Attero B.V.; lid van de Raad voor de Strafrechttoepassing en Jeugdbescherming; mentor St. Mentorschap Noord-Nederland; lid Cliëntenraad van het Radio Therapeutisch Instituut Friesland en lid Cliëntenraad Greunshiem.

Mevrouw A.J. Dikken
Nevenfuncties: lid Verantwoordingsorgaan PFZW en lid auditcommissie Regiecentrum en Bescherming en Veiligheid.

Mevrouw mr. M.J.J. Stam-Boots
Nevenfunctie: beleidsmedewerker CVO in Noord- en West-Fryslân.

De heer H. Drenth RA MGA

Nevenfuncties: directeur/openbaar accountant vestiging Assen Verstegen accountants en adviseurs; lid bestuur Zorg Innovatie Forum te Groningen; voorzitter Raad van Toezicht Oosterlengte in Winschoten; lid Raad van Commissarissen Woonborg in Vries; lid Raad van Toezicht Opron in Veendam; lid Raad van Toezicht DNK in Assen; lid bestuur Stichting "Praten over Gezondheid"; lid Raad van Toezicht Stichting 'Theater over de Noord'; lid Werkveld Advies Commissie Hanzehogeschool; toezichthouder praktijkopleidingen NBA en examinator accountancyvakken RU Groningen.

Gemeenschappelijke medezeggenschap

Bij SO Fryslân vallen meerdere (7) scholen onder het bevoegd gezag. Hierdoor is er een wettelijke verplichting om een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad in te stellen. De GMR vertegenwoordigt de belangen van de Medezeggenschapsraden van de scholen en komt regelmatig bijeen om te vergaderen en te overleggen met het bevoegd gezag. De GMR is bevoegd om voorstellen te doen, standpunten kenbaar te maken, adviezen te geven en instemming te verlenen volgens het GMR-reglement. Er komen zaken aan de orde die voor alle scholen binnen SO Fryslân van belang zijn.

De GMR bestaat uit een personeels- en een oudergeleding. De leden hebben zitting namens de MR van één van de scholen. Een overzicht van de GMR-leden is opgenomen in het jaarverslag van de GMR: zie hoofdstuk 4.

1.2 Profiel

Missie en Visie

Mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking hebben kennis en vaardigheden nodig om hun eigen plaats in de maatschappij te kunnen innemen. Het bijbrengen van deze kennis en kunde vergt een speciale onderwijskundige aanpak. Het onderwijs op de scholen van SO Fryslân is erop gericht om leerlingen met een beperking voor te bereiden op een zo zelfstandig mogelijke en passende plek in de maatschappij. De Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân ondersteunt en stimuleert de afzonderlijke scholen van de stichting bij de uitvoering van deze taak. De vorm van de organisatie volgt uit deze verschillende functies van scholen en koepel.

De bundeling van kennis en vakmanschap op diverse gebieden van het speciaal onderwijs maakt van SO Fryslân een regionaal kenniscentrum op het gebied van speciaal onderwijs. SO Fryslân draagt deze kennis en de bijbehorende visie actief uit naar de maatschappelijke omgeving.

In de praktijk zetten de zeven scholen voor speciaal onderwijs in Fryslân onder de koepel van SO Fryslân zich met grote betrokkenheid in voor hun leerlingen. De leerlingen hebben specifieke ondersteuningsvragen, en dat vergt speciale aandacht. Het doel van het onderwijs op de scholen is het verminderen van de kwetsbaarheid van de leerlingen en het vergroten van hun redzaamheid, zodat ze op hun eigen wijze kunnen functioneren in de maatschappij.

Kernactiviteiten

De eerste kerntaak van SO Fryslân is het faciliteren van de aangesloten scholen bij het verzorgen van speciaal onderwijs voor hun leerlingen. Daarnaast fungeert SO Fryslân als centraal aanspreekpunt voor externe partijen. Het CvB van SO Fryslân bewaakt de doelstellingen van het door de Stichting verzorgde onderwijs en de voortgaande ontwikkeling van dit onderwijs, zoals staat vermeld in het managementstatuut. Verder draagt het CvB zorg voor de synergie tussen de scholen. De inhoud van het beleid is gestuurd door de grote doelen in het Strategisch Beleidsplan.

In het verslagjaar heeft het CvB een vernieuwde besturingsfilosofie als basis voor haar handelen gehanteerd. Het opnieuw inrichten van de (digitale) communicatie met gebruikmaking van een intranet (SharePoint) zorgt voor meer transparantie binnen de hele organisatie.

Strategisch beleidsplan 2019-2023

In het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 SO Fryslân (SBP) wordt het strategisch beleid van de stichting Speciaal Onderwijs Fryslân beschreven: de hoofdlijnen van de koers en de speerpunten voor de komende vier jaar.

De inhoud van dit plan is tot stand gekomen met organisatiebrede inbreng. De teams op de scholen zijn vanaf september 2018 gestart met de vorming van hun schoolplan. Zij hebben de sterke en zwakke aspecten van de school benoemd, met elkaar bepaald welke punten prioriteit hebben om de komende vier jaar aan te werken en wat hun ambitie is. In januari 2019 is dit proces op de scholen afgerond.

Van alle sterkte-zwakke analyses van de scholen, hun speerpunten en ambities heeft het bestuur van SO Fryslân een analyse gemaakt. De uitkomst daarvan is met de Managementteams en Schoolontwikkelaars van de scholen besproken. Gezamenlijk zijn de prioriteiten voor het SBP van SO Fryslân voor 2019-2023 vastgesteld. Met het resultaat kan het bestuur van SO Fryslân de scholen ondersteunen om het gezamenlijke doel te bereiken, namelijk dat '... leerlingen hun eigen kracht ontwikkelen en straks een zo groot mogelijke kans krijgen om daar te komen waar ze het liefste willen zijn.'

Niet alle ontwikkelingen zijn even dringend, aan sommige onderwerpen wordt al langer gewerkt en niet alles kan tegelijk. Het bestuur heeft de belangrijkste strategische doelstellingen voor de komende jaren uitgekozen:

- **SO Fryslân heeft de cyclus onderwijskwaliteit geïmplementeerd, het bestuur heeft zicht op de ambities en kwaliteit van het onderwijs en op de samenhang hiervan met de schoolontwikkeling en professionalisering.**
- **SO Fryslân heeft zicht op de kwaliteit van de scholen aangaande tevredenheid op de vijf volgende onderwerpen: uitstroom, tussentijdse leeropbrengsten, ouders, leerlingen en medewerkers.**
- **SO Fryslân heeft de visie op leiderschap vanuit draagkracht vormgegeven, de medewerkers zijn er eigenaar van.**
- **De medewerkers van SO Fryslân zijn tevreden over de organisatie en communicatie tussen de scholen onderling en met het bestuur.**
- **SO Fryslân is een aantrekkelijke werkgever.**
- **SO Fryslân werkt extern samen om expertise, kennisdeling en innovatie te bevorderen.**

In het bestuursverslag zijn de bovenstaande strategische doelen te vinden in een blauw kader, met daaronder de Doelen voor het verslagjaar en de Voortgang en aandachtspunten vervolg beschreven.

Toegankelijkheid & toelating

Leerlingen hebben alleen toegang tot onze scholen als zij een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) hebben, afgegeven door de Commissie van Advies van een Samenwerkingsverband Passend Onderwijs. Elke school binnen SO Fryslân heeft een Schoolondersteuningsprofiel, waarin is aangegeven wat de expertise van de school is. Ouders melden hun kind met een TLV aan bij een school met een passende expertise. Het Bestuur streeft ernaar om alle leerlingen die aan de criteria voldoen, binnen de wettelijke termijn op een school te plaatsen.

1.3 Dialoog

Werkwijze

Alle scholen van SO Fryslân bevinden zich binnen de grenzen van de provincie Friesland. Dit betekent dat de Friese cultuur, tweetaligheid, het verschil tussen stad en platteland, de bevolkingsafname en vergrijzing items zijn die binnen de omgeving een rol spelen in meerdere of mindere mate. Wat de contacten met de omgeving betreft zijn de ouders/verzorgers van een leerling het allereerste aanspreekpunt buiten de school.

Samenwerkingsverbanden

SO Fryslân is op bestuurlijk niveau vertegenwoordigd in alle samenwerkingsverbanden in de provincie Fryslân die zijn gevormd sinds 1 augustus 2014 het Passend Onderwijs is ingevoerd. Deze organisaties geven de Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) af, waarmee een leerling het onderwijs op één van de scholen voor Speciaal Onderwijs kan volgen. Voor het primair onderwijs is er één provinciaal samenwerkingsverband in Fryslân, voor het voortgezet onderwijs zijn er drie samenwerkingsverbanden in respectievelijk de regio's Noord-Friesland, Zuidwest-Friesland en

Zuidoost-Friesland. De deelname van SO Fryslân aan de samenwerkingsverbanden heeft onder andere tot doel om een dekkend onderwijsaanbod in de provincie te borgen, de toelating van leerlingen naar het (V)SO, SBO en PrO te regelen en thuiszitters te voorkomen. Aan deze opdracht wordt gewerkt in bestuursvergaderingen, werkgroepen en andere vormen van overleg.

Contacten in het werkveld

Iedere school heeft in de eigen regio contacten met de RENN4-scholen en het regulier onderwijs, waaronder ook het Speciaal Basisonderwijs (SBO) en het Praktijkonderwijs (PrO). De samenwerking met het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) en het praktijkonderwijs wordt gestimuleerd door de Impulsgelden in het kader van het actieplan Baankansen en van het project Arbeidstoeleiding 2020-2021 van het Europese Subsidie Fonds (ESF). Deze subsidies vormen een goede stimulans voor een bredere samenwerkingsstructuur, onder regie van de Arbeidsmarktregio 'Fryslân Werkt!', tussen de scholen onderling, de leerlingen en de arbeidsmarkt.

Met zorginstellingen als Talant, waarvan een aantal Kinderdagcentra (KDC's) een plek hebben binnen de school, zijn nauwe contacten. Ook Wille! Speciale Kinderopvang is op bijna alle scholen na schooltijd te vinden. Overige zorginstellingen in de regio zoals MEE, Reik en de GGD zijn vaste overlegpartners, waarmee we in gesprek zijn om structureel Onderwijs-Zorgarrangementen in het kader van 'Eén kind, één plan' vorm te geven in de regio.

Overige partners

De gemeentes spelen een belangrijke rol in het leven van de leerlingen, zowel tijdens de schoolloopbaan (vervoer, extra zorg en ondersteuning) als bij de uitstroom richting dagbesteding en (beschut) werk. Ze zijn daarmee een belangrijke partner voor de scholen. Het UWV en het CIZ zijn bepalend bij het afgeven van indicaties, en voor het bieden van stageplaatsen en bij de uitstroom naar werk is het bedrijfsleven onmisbaar.

De professionals van SO Fryslân kunnen voor scholing en ontwikkeling terecht bij het Noordelijk Onderwijs Gilde (NOG), dat in overleg met de stichting specifieke modules, masterclasses en vaardigheidscolleges aanbiedt. De medewerkers kunnen ook andere scholingstrajecten volgen bij het NOG en eventueel andere aanbieders.

Op kwaliteitsgebied wordt er samengewerkt met de adviseurs van Effectief Onderwijs. De diensten van MedPrevent en diverse organisaties die individuele coachingstrajecten verzorgen worden ingezet bij ziekte van medewerkers en de ondersteuning daarbij. Daarnaast zijn er nog veel bestuurlijke en schoolspecifieke organisaties waarmee wordt samengewerkt om aan de ambitie van SO Fryslân te kunnen voldoen.

SO Fryslân heeft zitting in het landelijke bestuur van het Landelijk Expertisecentrum Speciaal Onderwijs (LECSO). Zo kunnen innovaties en kennisdeling op het gebied van onder andere Onderwijs en Zorg en Professionaliteit worden gestimuleerd en de belangenbehartiging gerealiseerd. Het jaar 2020 stond in het teken van de fusie tussen LECSO en SBO Werkverband, die gezamenlijk een nieuwe vereniging voor gespecialiseerd onderwijs vormen vanaf 1 januari 2021. De algemene ledenvergaderingen van beide organisaties hebben dat besluit tot fusie genomen.

Tot slot heeft SO Fryslân zitting in de stuurgroep Cultuureducatie onder leiding van expertise- en adviesorganisatie Keunstwurk, waar de provinciale en gemeentelijke afstemming plaatsvindt met het onderwijsveld rond de besteding van de cultuurgelden volgens de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit.

Verantwoording doelen Samenwerking

In het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 van SO Fryslân staat op het gebied van de dialoog het volgende hoofddoel geformuleerd:

- **Samenwerking**

SO Fryslân werkt (extern) samen om expertise, kennisdeling en innovatie te bevorderen.

Voor het verslagjaar 2020 zijn daaruit de volgende jaardoelen afgeleid:

- Waar dat bespreekbaar is in de regio, gesprekken voeren om te komen tot een breder aanbod van specialistisch onderwijs, onderwijs en zorg met alle belanghebbenden.
- Het oprichten van een bovenregionaal platform SO-SBO voor kennisdeling, innovaties en het ontwerpen van een doorgaande leerlingontwikkeling.
- Samenwerking met VSO, PrO en MBO in relatie tot de Arbeidsmarktregio Fryslân.
- Samenwerking met ketenpartners zoals gemeenten, instanties, instellingen en belanghebbenden om innovaties te ontwikkelen en beschikbaar te maken voor het onderwijs.

De samenwerking met de ketenpartners, zoals die beschreven is onder Werkwijze, is van nature ontstaan. In het verslagjaar heeft het bestuur zich bovendien actief opgesteld in verschillende regio's om een breder aanbod van onderwijs en zorg gestalte te kunnen geven.

Samen Kansrijk

Een voorbeeld hiervan is het project Samen Kansrijk in Drachten, waar de SO Fryslân-school Kleurryk deel van uitmaakt. In 2020 zijn grote stappen gemaakt, die hebben geleid tot het formele besluit waar en met welk budget de campus van Samen Kansrijk gebouwd gaat worden. De aanbestedingsprocedure, het onderwijsinhoudelijke proces en het onderzoek naar de governance zijn opgestart in het laatste kwartaal van 2020. Toegewerkt wordt naar de opening van de nieuwe school in augustus 2024. SO Fryslân is nauw betrokken bij de ontwikkeling van dit project.

Talryk-locatie Unyk

Ook voor de Talryk-school in Drachten is een nieuwe fase aangebroken. In verband met een veranderende leerlingpopulatie werd in samenwerking met de belanghebbenden gekozen voor een extra locatie in het dorp De Tike, die geschikt is om een andersoortig programma aan te bieden aan de leerlingen die daar baat bij hebben. Deze locatie, Unyk, is gestart in augustus 2020.

Nieuwbouw It Twalûk

De afgelopen jaren is zwaar ingezet op de relatie van SO Fryslân met de gemeente Leeuwarden en dit heeft zijn vruchten afgeworpen. Deze inzet was gericht op nieuwbouw voor de SO-groepen van It Twalûk die nu gehuisvest zijn op de locatie Larixstraat. Dit gebouw voldoet niet aan de eisen die SO Fryslân aan een schoolgebouw stelt. Bovendien is het gebouw te klein en zijn er noodgedwongen SO-groepen gehuisvest binnen het VSO. Samen met alle schoolbesturen in en om Leeuwarden is er een voorzieningenplanning opgesteld. Onderdeel hiervan is het plan om voor het Leeuwarder SO van It Twalûk, samen met KDC De Vlieger van Talant, nieuwbouw te plegen in fase 1 (2021-2025). De voorzieningenplanning is vastgesteld door B&W van de gemeente Leeuwarden en dat betekent dat It Twalûk opgenomen is voor nieuwbouw in de eerste fase (2021-2024).

In Franeker werkt It Twalûk intensief samen met SBO De Bolder. De besturen van Elan Onderwijsgroep, SO Fryslân en gemeente Waadhoeke hebben een ontwikkelingsplan goedgekeurd.

Hierbij wordt met meerdere partijen zoals jeugdhulp, de voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang gewerkt aan een voorziening die kinderen met een ondersteuningsvraag zo lang mogelijk en zo thuis-nabij mogelijk kan bedienen.

Kindcentra gemeente Heerenveen

De Duisterhoutschool heeft samen met de gemeente Heerenveen en een aantal schoolbesturen de intentie uitgesproken om zowel in Heerenveen als in Oosterwolde een speciaal kindcentrum op te zetten. De Duisterhoutschool is samen met SBO It Oerset gehuisvest in het gebouw It Facet. Omdat het gebouw niet geschikt is voor VSO-leerlingen en er te weinig ruimte is, hebben de besturen van beide scholen de gemeente gevraagd snel met (duurzame) beslissingen te komen. Dat heeft geresulteerd in een concreet plan van eisen dat met de gemeente gedeeld is. In verband met ruimtegebrek van SBO It Oerset hebben de besturen van SO Fryslân, Stichting Ambion (It Oerset), CVO Bornego, OSG Sevenwolden en de gemeente Heerenveen met spoed een intentieverklaring ondertekend waarin het VSO van de Duisterhoutschool een nieuwe, geschikte locatie toegewezen heeft gekregen per 1 augustus 2021.

In Oosterwolde spelen dezelfde factoren een rol, waarbij het voor alle betrokkenen van groot belang is om een goede voorziening voor SO en SBO te behouden voor de regio. De gemeente heeft in 2020 aangegeven zich sterk te maken om deze voorziening te blijven behouden in Oosterwolde.

Toekomstige ontwikkelingen

Voor de Piet Bakkerschool in Sneek concentreren de gesprekken zich voornamelijk op de toekomst van de SO- en VSO-groepen. Er zijn drie besturen die deze groepen bedienen in Sneek, waarbij de versnippering substantieel is. Het voornemen is om een structurele oplossing te kiezen die de kwaliteit van het onderwijs voor deze leerlingen in de toekomst kan waarborgen. In 2020 zijn hierover gesprekken gevoerd. Binnen het VO-Samenwerkingsverband Fultura is een externe projectleider aangesteld om onderzoek te doen met de betrokken collega's naar de mogelijke toekomstbestendige scenario's met aanbevelingen. In de loop van 2021 worden de resultaten van dit onderzoek opgeleverd.

De Wingerd in Damwoude is aangewezen om zich verder te ontwikkelen als een specialistisch kindcentrum. Dit is zichtbaar in de substantiële toename van het aantal leerlingen op De Wingerd. De gemeente Dantumadiel heeft in 2019 besloten De Wingerd extra middelen te geven voor tijdelijke uitbreiding van de school. Dit heeft in augustus 2020 geresulteerd in het openen van een extra locatie voor de leerlingen van het VSO in de voormalige MAVO De Saad aan de Nijewei te Damwoude.

School Lyndensteyn, die een grote regio bedient, werkt nauw samen met Revalidatie Friesland, de Burgemeester Harmsmaskoalle in Gorredijk en vele andere partijen om leerlingen optimaal onderwijs te kunnen blijven bieden.

Platform SO-SBO

Het plan om een bovenregionaal platform SO-SBO voor kennisdeling, innovaties en een doorgaande leerlingontwikkeling op te zetten is gerealiseerd in de vorm van een contactpersonen-app. Landelijk gaan de expertise-organisaties LECSO en SBO Werkverband fuseren. Om een goede en snelle informatievoorziening te kunnen realiseren tussen "landelijk" en de "regio's" is gekozen voor een structuur van contactpersonen. Voor regio Noord (Friesland, Groningen en Drenthe) zijn per provincie een contactpersoon SO en een contactpersoon SBO ingeschakeld. SO Fryslân vormt de schakel tussen het landelijk niveau en de regio Noord.

Arbeidsmarkt

Onder regie van de Arbeidsmarktregio Fryslân Werkt! vindt overleg plaats tussen het VSO, Pro en MBO over de besteding van de Impulsgelden uit het actieplan Baankansen. In het verslagjaar hebben de scholen van SO Fryslân met een VSO afdeling uitvoering gegeven aan het actieplan. In 2020 is ook bekend gemaakt dat het actieplan Baankansen wordt voortgezet. Inmiddels is er een nieuwe tranche Europese Subsidie Fonds Arbeidstoeleiding beschikbaar. Voor deze extra middelen zijn plannen geschreven in samenspraak met de uitvoerenden op de scholen. De uitvoer hiervan zal starten in 2021.

Fit&Vaardig

Het onderzoek en de ontwikkeling van de onderwijsmethode Fit&Vaardig op School voor SO en SBO is van start gegaan. Onderzocht wordt, of met deze methode dezelfde indrukwekkende resultaten behaald worden als in het basisonderwijs te zien zijn. SO Fryslân is initiatiefnemer van deze innovaties waarbij UMCG, RUG en Stichting Onderwijs en Samenleven garant staan voor de uitvoering van het onderzoek en de ontwikkeling. Verder is SO Fryslân op bestuurlijk niveau betrokken bij kansrijke innovaties zoals Succes for All.

Het CvB is tevreden over de kansen die binnen de samenwerking tot stand komen en een bijdrage leveren aan de visie van SO Fryslân. Samenwerken is nooit klaar en zal ook de komende jaren volop aan de orde zijn.

Klachtenbehandeling

SO Fryslân hanteert een eigen Klachtenregeling. In 2020 is geen klacht bij het bestuur of de landelijke klachtencommissie ingediend.

Bij de externe vertrouwenspersoon is geen melding binnengekomen. Er één telefonisch consult geweest voor advies en consultatie.

2. Verantwoording beleid

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur het gevoerde beleid op de volgende beleidsterreinen: de Onderwijskwaliteit, het Integraal personeelsbeleid, de Planning en control Financiën, Huisvesting & facilitaire zaken en het Financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door een beschrijving van de werkwijze, waarna een verantwoording van de gestelde doelen vanuit het SBP en, indien van toepassing, een onderbouwing van wetmatigheden volgen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

Het verslagjaar is een bijzonder jaar geweest: halverwege maart werden we overvallen door de pandemie, wat eind maart heeft geresulteerd in een lockdown. Dit heeft onmiskenbaar invloed gehad op wat we van plan waren op elk beleidsterrein in 2020. Wat precies op de lange termijn de gevolgen van de coronamaatregelen zullen zijn, kunnen we nu nog onvoldoende overzien. Hoe we er in het verslagjaar mee zijn omgegaan wordt hieronder geschetst.

Onderwijskwaliteit en corona

Na de eerste lockdown die afgekondigd is in maart 2020 heeft het bestuur in nauw overleg met de directeuren en de GMR steeds opnieuw besproken hoe we de richtlijnen en protocollen vanuit het ministerie en de PO-raad/LECSO zo goed mogelijk konden uitvoeren. De ouders en de medewerkers zijn na elke persconferentie op de hoogte gebracht van de besluiten. Het heeft veel gevraagd van de flexibiliteit en creativiteit van de medewerkers, en daar heeft het bestuur regelmatig zijn waardering over uitgesproken.

In de periode van maart 2020 tot augustus 2020 is er geëxperimenteerd met het digitaal thuis-onderwijs en daar waar dit niet mogelijk was hebben leerlingen leerstofpakketten thuis gekregen. In de herfst zijn de maatregelen om besmetting tegen te gaan steeds strenger geworden op de scholen. Klassen zijn naar huis gestuurd en in een paar gevallen vond er een schoolsluiting plaats. In december 2020 vond een tweede lockdown plaats.

De invloed van deze onzekere en steeds veranderende situatie op het leren van de leerlingen kunnen we op dit moment nog niet vaststellen. Maar dat het voor een grote groep leerlingen een terugval betekent in de leerstof is al wel duidelijk.

Ook voor de geplande inspanningen van de scholen op het gebied van onderwijsontwikkeling en professionalisering heeft de buitengewone situatie gevolgen gehad; zie voor verdere details de betreffende paragrafen.

2.1 Onderwijskwaliteit

Binnen SO Fryslân willen we het beste voor onze leerlingen. Dat betekent dat we de landelijke standaard weliswaar als voldoende beschouwen, maar dat we de ambitie hebben om de lat hoger te leggen. We streven als bestuur niet naar 'voldoende' maar naar 'goed' onderwijs en naar zeer tevreden leerlingen, ouders en personeelsleden.

De kernvraag daarbij is: *Wanneer zijn we tevreden?*

Wij zijn als bestuur pas tevreden als alle leerlingen op school leren wat ze kunnen leren (tussentijdse leeropbrengsten) en als onze leerlingen goed uitstromen naar vervolgonderwijs of naar een goede

passende plek in de maatschappij (uitstroom). Daarnaast willen we tevreden leerlingen, ouders en personeelsleden hebben.

Werkwijze

Het bestuur wil zicht hebben op de onderwijskwaliteit en streeft een bepaald ambitieniveau na. De scholen die onder de koepel van SO Fryslân verschillen van elkaar, en daarom moet de vraag naar wat als 'voldoende' of als 'goed' onderwijs wordt beschouwd als eerste worden beantwoord op schoolniveau, rekening houdend met de specifieke situatie en behoeften van de school. Voor alle scholen binnen SO Fryslân geldt echter dat er een manier van werken wordt nagestreefd die de kwaliteit steeds een stapje hoger brengt. Om dat op alle scholen op dezelfde manier aan te pakken, wordt gewerkt met de 'Cyclus onderwijskwaliteit'. In deze cyclische aanpak komen per onderwerp steeds vier thema's aan bod:

1. Thema 'Ambitie': het streefniveau;
2. Thema 'Zicht op kwaliteit': het bestaande niveau;
3. Thema 'Schoolontwikkeling': de systematische aanpak van kwaliteitsverbetering, en
4. Thema 'Professionalisering': zorgen dat iedereen voor zijn taak is toegerust.

SO Fryslân geeft het bestuurstoezicht op de scholen vorm door te werken volgens deze cyclus onderwijskwaliteit.

Zicht op de resultaten

Jaarlijks geven de scholen aan in hoeverre ze tevreden zijn over hun onderwijs in de vorm van de gedetailleerde 'opbrengstschalen' Onderwijsresultaten, Zicht op kwaliteit, Schoolontwikkeling en Professionalisering, die door de scholen en de stichting samen zijn vastgesteld. De opbrengstschaal Onderwijsresultaten richt zich bijvoorbeeld onder meer op de tussentijdse leeropbrengsten en de uitstroom, en de opbrengstschaal 'Zicht op kwaliteit' bevat onder andere de resultaten van peilingen naar bepaalde aspecten van het onderwijs onder leerlingen, ouders en medewerkers. De opbrengstschaal Schoolontwikkeling geeft informatie over de voortgang van de cyclus jaarplan-jaarverslag en de ontwikkelingsambitie van de school. De resultaten van de opbrengstschaal Professionalisering maken een bijzonder onderdeel uit van de Schoolontwikkeling.

Om te bepalen of de school tevreden is wordt het behaalde resultaat vergeleken met de vooraf bepaalde ambitie op dit onderwerp, uitgewerkt in het jaarplan van de school. De uitkomsten worden zowel op hoofdlijnen verwerkt (op een 'poster') als gedetailleerd, in de opbrengstschalen. Een aantal belangrijk punten worden bovendien weergegeven in een schematisch beeldoverzicht, zodat in één oogopslag te zien is hoe de scholen er op hoofdlijnen voor staan.

De resultaten van de opbrengstschalen worden enerzijds langs de meetlat van de basiskwaliteit (voldoende beoordeling IvhO) gelegd, anderzijds beoordeeld in het licht van de ambitie die de betrokken school samen met de stichting voor het verslagjaar heeft vastgelegd.

Het CvB bespreekt periodiek de opbrengstschalen met de directie van de scholen tijdens het directeursoverleg (DO) en heeft hiermee een actueel beeld van de kwaliteit en hoe de school hieraan werkt. In dit verslag wordt ook aangegeven hoe tevreden het bestuur is over de behaalde resultaten.

Verantwoording bestuurstoezicht onderwijskwaliteit

Onderwijsresultaten

Het bestuur is tevreden over de manier waarop de scholen de cyclus Opbrengstgericht Werken toepassen. Alle scholen werken vanuit schoolstandaarden; op basis van een kritische analyse en interpretatie nemen zij beslissingen ter verbetering en stellen zij de schoolstandaard vast voor het nieuwe schooljaar.

Leergebied-specifiek hebben de scholen in de tussentijdse leeropbrengsten zicht op de voortgang van de leerlingen, leergebied-overstijgend is dit nog steeds een aandachtspunt. Het vergroten van het 'eigenaarschap' van de leerkracht en zijn verantwoordelijkheid voor de resultaten van de klas is de volgende stap in het proces. Veel scholen hebben dit onderwerp opgenomen in hun jaarplan. Alle scholen hebben de uitstroom goed in beeld en verwoorden hun ambitie in het nieuwe jaarplan.

Zicht op kwaliteit

Het bestuur is tevreden over de mate waarin de scholen zicht hebben op de kwaliteit in de vorm van peilingen onder leerlingen, ouders en personeel. In dit verslagjaar is er bij een aantal scholen lager gescoord, omdat men meer grip krijgt op wat men wil weten bij de zicht op kwaliteit. Er is bovendien meer behoefte aan teambetrokkenheid bij de opbrengsten.

Het Bestuur heeft ervoor gekozen om deze opbrengstschalen bij de start van het nieuwe schooljaar opnieuw te bespreken, zodat dan de samenhang met het jaarplan besproken kan worden. Tijdens deze ronde heeft het bestuur een toename van bewustwording gezien bij alle directeuren, zij willen zicht hebben op alle onderwerpen. In veel jaarplannen zijn acties opgenomen om ontbrekende onderwerpen zichtbaar te krijgen. Ook de teambetrokkenheid bij het belang van wat er ontwikkeld gaat worden en welke actie dat vraagt in het nieuwe jaar, wordt waardevol gevonden. De zichtbare vooruitgang hierin is mooi!

Schoolontwikkeling

Door de onverwachte situatie in het voorjaar van 2020 kon de onderwijsontwikkeling op de scholen niet zoals gepland afgerond worden. Het bestuur is tevreden over hoe de Schoolontwikkeling op de scholen binnen de cyclische manier van werken toch plaats heeft kunnen vinden, ondanks de onderbreking. Alle scholen hebben aan kunnen geven tot hoever ze zijn gekomen.

In samenspraak met de teams zijn de ontwikkelonderwerpen doorgeschoven naar het volgende schooljaar of alsnog afgerond. De scholen hebben daardoor accuraat kunnen anticiperen op hun onderwijsontwikkeling. De jaarverslagen 2019-2020 waren helder en aangepast, de scholen hebben hun onderwijskwaliteit in beeld. In de jaarplannen is de ruimte opgenomen die in 2020-2021 nodig is om flexibel in te kunnen spelen op de ontwikkelingen rond corona. Hierdoor zijn de nieuwe jaarplannen realistisch.

Professionalisering

Deze opbrengstschalen is niet besproken en ook niet door alle scholen ingevuld voor dit schooljaar. Dit heeft te maken met de lockdown in verband met corona, waardoor de focus en de inspanningen van alle medewerkers met name naar het primaire proces is gegaan.

Overzicht onderwijskwaliteit per school

Het bestuur heeft met behulp van de cyclus onderwijskwaliteit per school een goed en gedetailleerd beeld van de ontwikkeling van verschillende thema's. Elke school geeft per onderwerp aan in hoeverre de gestelde ambities in het afgelopen jaar zijn waargemaakt. Om de grote lijnen van de ontwikkelingen binnen SO Fryslân weer te geven is een beeldweergave gemaakt, waarin de tevredenheid van de scholen op een aantal belangrijke punten wordt weergegeven. (zie schema).

De directeuren hebben het bestuur op basis van onderliggende rapportages uitleg gegeven over de totstandkoming van onderstaande beelden en hoe er planmatig aan gewerkt wordt. Het bestuur is tevreden over deze beelden met de achterliggende uitleg van de directeuren. Ondanks de plotselinge lockdown hebben de MT's opnieuw meer zicht op de onderwijskwaliteit op hun scholen. Daar waar ze niet tevreden zijn, werken ze eraan om dit planmatig te verbeteren.

Onderstaand een schematische samenvatting van de door de scholen aangegeven tevredenheid.

	Duisterhout	It Twalûk	Kleurryk	Piet Bakkerschool	School Lyndensteyn	Talryk	De Wingerd
Leerling							*
Ouder							
Medewerker							
Tussentijdse leeropbrengsten					**		***
Uitstroom							

* Door omstandigheden niet afgenomen

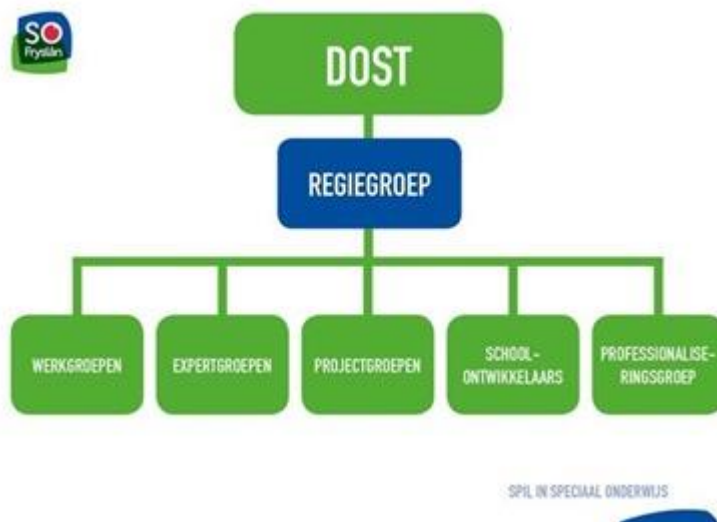
** School Lyndensteyn VSO heeft dit onderdeel niet in beeld (gebracht)

*** De Wingerd VSO is rood, SO is groen

Werkwijze gezamenlijke onderwijsontwikkeling

Het CvB wil niet alleen zicht hebben op de onderwijskwaliteit op de scholen, maar wil de gezamenlijke onderwijsontwikkeling op de scholen ook stimuleren en faciliteren. Hiervoor zijn diverse werk-, expert- en projectgroepen ingericht die de gezamenlijke onderwijs-ontwikkeling vormgeven.

De Regiegroep coördineert de gang van zaken en draagt zorg voor de communicatie met het directeurenoverleg op stichtingsniveau (DOST). De uiteindelijke besluiten worden door het DOST genomen. Deelnemers aan deze groepen zijn directeuren, teamleiders, leerkrachten, stafpersoneel en een lid van het CvB.

Verantwoording doelen Onderwijskwaliteit

In het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 van SO Fryslân staat op het gebied van de onderwijskwaliteit het volgende hoofddoel geformuleerd:

- **Cyclus onderwijskwaliteit**

SO Fryslân heeft de cyclus onderwijskwaliteit geïmplementeerd, het bestuur heeft zicht op de ambities en kwaliteit van het onderwijs en op de samenhang hiervan met de schoolontwikkeling en professionalisering.

De cyclus onderwijskwaliteit stond dit jaar centraal op meerdere agenda's: voorbereidend op de agenda van de schoolontwikkelaars, als presentatie van wat verwacht wordt op de agenda van het directeurenoverleg en schoolspecifiek tijdens het directieoverleg tussen CvB en schooldirecteur.

Voor het verslagjaar 2020 zijn uit het hoofddoel de volgende jaardoelen afgeleid:

1. *De scholen geven tijdens het directieoverleg (DO) samen met het bestuur de verifiërende werkwijze van de cyclus onderwijskwaliteit vorm.*

Er zijn hierover afspraken gemaakt voor komend half jaar, niet allemaal specifiek tijdens een directieoverleg zoals in het doel staat, maar ook tijdens al geplande andere gesprekken.

Actiepunt 2020-2021: Het verifiërende karakter van de cyclus onderwijskwaliteit blijven agenderen bij de schoolontwikkelaars, het managementteam en de intern begeleider.

2. *Het bestuur legt de opbrengsten en afspraken van de besproken opbrengstschalen overzichtelijk vast.*

Het vastleggen is gebeurd in een document dat op sharepoint is ingericht en tijdens de DO's ook is ingevuld. De systematiek is terug te vinden in dit bestuursverslag.

Actiepunt 2020-2021: In de borgingscyclus de ontwikkelde documenten verfijnen en opnieuw vaststellen. Eveneens de documenten op een toegankelijke plek beschikbaar maken voor al het personeel.

3. *De scholen hebben een werkwijze ontwikkeld om de kwaliteit van de zelfevaluaties te borgen.*

Dit jaardoel is minder ver gerealiseerd dan verwacht. De scholen zijn hierover met elkaar in gesprek tijdens de bijeenkomsten van de schoolontwikkelaars. In de overgang naar een visiterende werkwijze is ervoor gekozen om dit jaar een collegiale consultatie op te starten. De visiterende werkwijze wordt als doel doorgeschoven naar volgend schooljaar.

Actiepunt 2020-2021: Dit onderwerp blijven agenderen.

Het volgende hoofddoel In het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 van SO Fryslân op het gebied van de onderwijskwaliteit is:

- **Zicht op kwaliteit**

SO Fryslân heeft zicht op de kwaliteit van de scholen aangaande tevredenheid op de vijf volgende onderwerpen: uitstroom, tussentijdse leeropbrengsten, ouders, leerlingen en medewerkers.

Gezien de lockdown is er vanaf half maart nauwelijks nog gewerkt aan dit streefdoel. Het verschilt per school hoever men in het proces was. Met alle scholen is besproken hoever men in dit proces is en wat doorgeschoven is.

Op de websites van de scholen is de verantwoording en dialoog van de scholen terug te vinden. Hierin beschrijven zij hun ambitie, realisatie, analyse en tevredenheid op de onderdelen uitstroom, tussentijdse leeropbrengsten en tevredenheid ouders, leerlingen en medewerkers. Aansluitend staat er beschreven wat de nieuwe ambities voor de onderwerpen in het nieuwe schooljaar zijn.

Voor het verslagjaar 2020 zijn uit het hoofddoel de volgende jaardoelen afgeleid:

1. *De scholen kunnen de cyclus onderwijskwaliteit per onderwerp uitleggen en onderbouwen, van norm, tot uitvoering, analyse en tevredenheid.*

De voortgang op dit onderwerp is ongunstiger dan verwacht. Vanwege corona zijn niet alle vijf onderwerpen op de scholen afgenomen, dit is een incidentele reden. Enkele scholen hebben al zicht op de tussentijdse leeropbrengsten, terwijl dit bij andere scholen nog in ontwikkeling is. Dit staat op de agenda bij de schoolontwikkelingsbijeenkomsten.

2. *De scholen kunnen zich op een toegankelijke wijze verantwoorden aan de belanghebbenden, o.a. in presentatie naar het team en leesbaar (voor ouders) op de website.*

Ook dit jaardoel heeft zich ongunstiger ontwikkeld dan verwacht; dit komt mede door de extra inspanningen die de coronacrisis vraagt. Websites zijn niet allemaal op orde en nog niet alle scholen hebben passende presentaties ontwikkeld. Dit onderwerp vraagt aandacht het komende halfjaar.

Actiepunt 2020-2021: beide doelen moeten op de agenda worden gehouden. De ambitie blijft dat ze in het volgende verslagjaar worden behaald. Dit zou concreet zichtbaar moeten zijn in de Schoolspecifieke onderwijsresultaten op de schoolwebsites.

Inspectiebezoek

SO Fryslân zou voor 1 augustus 2021 in aanmerking komen voor een regulier vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen. Vanwege de coronapandemie heeft de inspectie besloten het aantal reguliere vierjaarlijkse onderzoeken op locatie te beperken. Op basis van een analyse van de beschikbare informatie is het onderzoek bij SO Fryslân beperkt tot een prestatieanalyse en een gesprek met het bestuur op 10 november 2020.

Tijdens het onderzoek heeft de onderwijsinspecteur samen met het bestuur geconcludeerd, dat er geen indicaties van risico's zijn bij het bestuur en de onderliggende scholen die een regulier vierjaarlijks onderzoek in het schooljaar 2020/2021 noodzakelijk maken. Het regulier vierjaarlijks onderzoek zal daarom op een later tijdstip plaatsvinden, in principe in schooljaar 2021/2022.

Op 13 februari 2020 heeft er een stelselonderzoek plaatsgevonden naar mogelijke veranderingen in de leerlingen-populatie binnen het voortgezet speciaal onderwijs bij Talryk. Tijdens het onderzoek is aan de school gevraagd welke ervaringen zij in de samenstelling van de leerlingenpopulatie ervaren. De bevindingen van het onderzoek dragen bij aan de jaarlijkse rapportage in de Staat van het Onderwijs die uitkomt in april 2021 (het Onderwijsverslag).

De inspectie heeft voor het melden van individuele schoolsluitingen vanwege corona in oktober 2020 een digitaal meldpunt ingericht. Naast het meldpunt wordt er door de inspectie aanvullend peilingsonderzoek gedaan naar de gevolgen van het coronavirus voor het onderwijs. Dit onderzoek vindt maandelijks plaats en wordt gehouden onder de scholen. De rapportage geeft een beeld op regionaal niveau en is niet terug te leiden tot individuele scholen of vestigingen. De rapportages geven informatie om, waar nodig, beleid te maken, bijvoorbeeld om leerachterstanden te voorkomen. Voor SO Fryslân doen de scholen Duisterhout (VSO) en Piet Bakkerschool (SO) - steekproefsgewijs- mee met deze 'corona-monitor'.

Een aantal scholen kwam dit jaar in aanmerking voor een onderzoek in het kader van de vierjaarsverplichting. In verband met corona heeft de inspectie er voor gekozen om deze aangepaste vorm van vierjaarstoezicht te laten verlopen via een zogenaamd Covid-extra onderzoek. Namens SO Fryslân nemen hier De Wingerd (VSO) en It Twalûk (SO) aan deel.

De resultaten van de Coronamonitor en het Covid-extra onderzoek zullen worden gebruikt als input voor de Staat van het Onderwijs van 2021.

Bestuurlijke visitatie

Schoolbesturen kunnen veel leren van een frisse blik van buiten. Bestuurlijke visitatie is een krachtig instrument voor schoolbesturen om stappen te zetten in hun professionalisering.

Leden van de PO-Raad hebben in de Strategische Agenda afgesproken dat alle schoolbesturen meedoen aan een bestuurlijke visitatie en dat de PO-Raad deze faciliteert.

In 2020 was SO Fryslân geen deelnemer aan dit traject.

2.2 Integraal personeelsbeleid

Bij de analyse van de huidige situatie is vanuit de scholen het onderwerp 'integraal personeelsbeleid' als aandachtspunt naar voren gekomen. Onder integraal personeelsbeleid verstaat SO Fryslân: het regelmatig en systematisch afstemmen van inzet, kennis en bekwaamheden van de individuele werknemer op de ambities van de school. Uitgangspunt is de samenhang tussen de ambitie, de huidige onderwijskwaliteit (zoals vastgesteld in de cyclus onderwijskwaliteit) en het personeelsbeleid, zodat de scholen in staat worden gesteld om het doel 'onze leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijke plek in onze maatschappij' te bereiken.

Het integraal personeelsbeleid van waaruit SO Fryslân werkt wordt vertaald naar duurzame structuren, waardoor er continu aandacht is voor het onderhouden van de bekwaamheden en het welzijn van het personeel. Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt met scholing die specifiek is ontwikkeld voor de leerlingpopulatie van SO Fryslân, worden starters structureel begeleid, hebben we oog voor participatiebanen en is er grip op verzuim.

Binnen het integraal personeelsbeleid van SO Fryslân worden de volgende beleidskaders onderscheiden: Strategische personeelsplanning, Professionalisering en Vitaliteit.

Strategische personeelsplanning

De strategische personeelsplanning staat in dienst van het realiseren of continueren van de ambities van de school. Hierbij gaat het zowel om de kwantiteit als om de kwaliteit van personeel: het continu afstemmen van vraag en aanbod.

Professionalisering

Ook het onderdeel Professionalisering van het integraal personeelsbeleid houdt verband met het realiseren of continueren van de ambities van de school. Een onderzoekende houding van de medewerkers is hierbij van belang, en die leidt weer tot toenemende eigen verantwoordelijkheid. De ontwikkeling van de medewerkers wordt vastgelegd in het eigen dossier en is gekoppeld aan bekwaamheidseisen.

Vitaliteit

De kwaliteit van onderwijs wordt voor een belangrijk deel bepaald door de kwaliteit en vitaliteit van het personeel. SO Fryslân streeft naar het zo goed mogelijk inzetten van kwaliteit, talent en bevoegdheid van medewerkers ten behoeve van de ambities van de school. SO Fryslân heeft aandacht voor de loopbaanwensen van het personeel en aandacht voor het ontwikkelen van acties op het gebied van in-, door- en uitstroom om het uitgangspunt van SO Fryslân als aantrekkelijk werkgever vorm te geven.

Werkwijze

Bij het tot stand komen van beleidskaders wordt de inbreng van de scholen als uitgangspunt genomen: waar is behoefte aan? Wat zijn voor de praktijk werkende oplossingen? De eigen verantwoordelijkheid van personeelsleden en de autonomie van de scholen staat steeds meer voorop. Er is steeds vaker sprake van een samenwerking tussen de scholen en het bestuursbureau bij

het creëren van kaders, in plaats van een van boven opgelegde benadering. Met dit proces zijn we in 2019 gestart en de komende jaren zullen we er met veel enthousiasme vervolg aan geven.

SO Fryslân volgt daarnaast de landelijke ontwikkelingen en voldoet aan de cao PO en overige wet- en regelgeving. Eventueel wordt dit opgenomen in de planning & controlcyclus van P&O. Het bestuur stelt zich tot taak om de verantwoordelijkheden die de medewerkers hebben optimaal te benutten, in het kader van eigenaarschap conform de vastgestelde visie op leiderschap.

Verantwoording doelen Integraal personeelsbeleid

In het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 van SO Fryslân staat op het gebied van het personeelsbeleid het volgende hoofddoel:

- **Leiderschap**

SO Fryslân heeft de visie op leiderschap vanuit draagkracht vormgegeven, de medewerkers zijn eigenaar van deze visie.

Voor het verslagjaar 2020 zijn daaruit de volgende jaardoelen afgeleid:

1. *SO Fryslân oriënteert zich op de wijze waarop zij de gewenste situatie willen concretiseren.*
2. *SO Fryslân stelt dit schooljaar vast hoe de invoering van de visie op leiderschap in het schooljaar 2020-2021 vorm krijgt.*

Deze beide jaardoelen zijn minder goed uitgewerkt dan gepland. De nadere implementatie op de visie op leiderschap is vertraagd door de situatie rondom corona, onder andere door het vervallen van afspraken voor inhoudelijk directeurenoverleg (IDOST). Op een aantal scholen zijn inmiddels wel de eerste stappen gezet om de visie op leiderschap nader vorm te geven en te implementeren.

Aanbeveling 2020-2021: P&O agendeert dit onderwerp op de agenda's van het MT-overleg op de scholen.

Een volgend hoofddoel In het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 van SO Fryslân op het gebied van het personeelsbeleid is:

- **Integraal personeelsbeleid**

SO Fryslân is een aantrekkelijke werkgever.

De werkgroep Strategisch Boeien & Binden heeft als doel de in-, uit-, en doorstroom van het personeel te beïnvloeden én in te springen op de ontwikkelingen die SO Fryslân nog te wachten

staan, onder andere de actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Het uitgangspunt hierbij is: SO Fryslân is een aantrekkelijk werkgever.

Er is een klankbordgroep ingericht, bestaande uit medewerkers van de diverse scholen, die inbreng levert voor de (nog verder) te ontwikkelen notities, aanvullingen heeft gegeven en ideeën heeft ingebracht voor het boeien en binden van personeel. Sinds voorjaar 2020 is SO Fryslân aangesloten bij Schoolplein Noord (Noord-Nederland), een platform waar opleiders, besturen en werkzoekenden samenkomen en vacatures worden gedeeld. De besturenmarkt van NHL Stenden, waar SO Fryslân zich zou presenteren, is wegens corona niet doorgegaan.

De volgende jaardoelen voor het verslagjaar 2020 zijn uit het hoofddoel afgeleid:

1. **Strategische personeelsplanning:** de kadernotities *Functieboek SO Fryslân en Werkverdelingsplan SO Fryslân* evalueren en implementeren.

Functieboek: Aan de directeuren en teamleiders is input gevraagd over de functies die opgenomen kunnen worden in het Functieboek. Vervolgens is het functieboek in concept opgesteld, nog een aantal malen besproken met de MT's van de scholen en het DOST, definitief vastgesteld en is er instemming verleend door de GMR. Het functieboek is grotendeels geïmplementeerd; uitzonderingen zijn bijvoorbeeld de visie op leraar L12, die op stichtingsniveau nog moet worden bepaald, net als op schoolniveau de visie op onderwijsassistent C.

De voortgang van het jaardoel voor het Functieboek is dus gerealiseerd volgens afspraak. Voor veel medewerkers geldt dat hun functiebeschrijving is aangepast naar de huidige tijd en opnieuw gewaardeerd is. Medewerkers weten hierdoor wat er van hen verwacht wordt en wat ze van collega's mogen verwachten. Tevens hebben zij inzicht in de doorgroeimogelijkheden.

Werkverdelingsplan: Op initiatief van de GMR is het document door de MR op de scholen geëvalueerd aan de hand van een aantal vragen. Uit de evaluatie blijkt dat het kader voor schooljaar 2020-2021 niet hoeft te worden aangepast.

Naast deze twee jaardoelen zijn er nog meer onderwerpen binnen de strategische personeelsplanning behandeld. De kadernotitie **Participatiebanen** is geëvalueerd en opnieuw vastgesteld, waarop de GMR instemming heeft verleend. Tevens is afgesproken dat de gespecialiseerde uitzendorganisatie JOOOP Werkt! een coördinerende rol op zich neemt voor de medewerkers met een participatiebaan.

De vervangingspool voor de stamschool en regioschool is geëvalueerd op schoolniveau; de resultaten van deze evaluatie zijn gepresenteerd aan het directeurenoverleg. De huidige afspraken zijn gecontinueerd.

2. **Professionalisering:** het ontwikkelen van de kadernotitie *Scholing en het oriënteren op het digitaal bekwaamheidsdossier/ personeelsdossier*.

Als voorbereiding op de kadernotitie Scholing en het daarmee samenhangende bekwaamheidsdossier heeft de werkgroep professionalisering op basis van de bijdragen vanuit van het IDOST de kadernotitie **Professionele Dialoog** (gesprekkencyclus) ontwikkeld.

Voortbordurend op de thema's professionele schoolcultuur en professionele dialoog heeft gastspreker Andrea van de Rozenberg ons tijdens een IDOST meer inzicht gegeven in de werkwijze 'waardierend onderzoeken'. Een methode die je heel goed kunt gebruiken binnen de professionele dialoog. Meerdere scholen zijn hier vervolgens zelf mee aan de slag gegaan.

De voortgang van het jaardoel in het verslagjaar is daarmee volgens planning verlopen. De werkgroep Professionalisering is gestart met de ontwikkeling van de kadernotitie Scholing en het Digitaal bekwaamheidsdossier/digitaal personeelsdossier. Gestreefd wordt naar bespreking ervan in het DOST van juni 2021. Wat de status van deze bespreking wordt (informerend, meningvormend of besluitvormend) is nu nog niet duidelijk.

3. **Vitaliteit:** *Beleidskader Vitaliteit ontwikkelen en de onderliggende kadernotitie Mobiliteit ontwikkelen.*

Dit jaardoel is niet volgens planning verlopen. Wegens de situatie rondom het coronavirus is, in overleg met het DOST, besloten de ontwikkeling van het beleidskader Vitaliteit en de kadernotitie Mobiliteit uit te stellen tot najaar 2021.

Waar de individuele scholen verder ervaring mee opdoen is met collegiale consultatie/visitatie. De ene school is hier verder in dan de andere school. De coronacrisis vertraagt deze ontwikkelingen. Daarnaast wordt tijd gereserveerd voor (inspringen op) landelijke ontwikkelingen en de planning en control (waaronder formatie en werkverdelingsplan).

Eveneens een hoofddoel In het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 van SO Fryslân op het gebied van het personeelsbeleid betreft de onderlinge communicatie:

- **Communicatie**

SO Fryslân haar medewerkers zijn tevreden over de organisatie en communicatie tussen en van de scholen onderling en het bestuur.

Voor het verslagjaar 2020 is daaruit het volgende jaardoel afgeleid:

1. *De communicatie tussen de scholen onderling en het bestuur vindt plaats via de mogelijkheden die Teams heeft en Intranet biedt.*

Dit jaardoel is ongunstiger verlopen dan gepland, omdat de werkgroep Communicatie die hiervoor een stappenplan zou ontwikkelen dit onderwerp nog niet op de agenda gehad heeft. Dit onderwerp wordt via de Regiegroep opgepakt om komend halfjaar verder vorm te geven.

Het bestuur is daarentegen wel tevreden over de mogelijkheden en het gebruik van Teams en Intranet in de praktijk tot nu toe. Het is nodig om de komende jaren de vele toepassingen van het systeem verder te gaan benutten. Het stappenplan, dat de werkgroep Communicatie hiervoor zal opstellen, zal hiervoor handvatten bieden.

De gevolgen van het personeelsbeleid

Uitkeringen na ontslag

In verslagjaar 2020 is € 64.759 uitgekeerd aan transitievergoeding. De transitievergoeding is uitgekeerd aan personeel dat uit dienst is getreden vanwege een beëindigingsovereenkomst met wederzijds goedvinden.

De aandacht die SO Fryslân heeft voor de loopbaanwensen van het personeel en aandacht voor het ontwikkelen van acties op het gebied van in-, door- en uitstroom (Boeien & Binden) hebben als doel om het uitgangspunt van SO Fryslân als aantrekkelijk werkgever vorm te geven. Dit zal naar verwachting ook tot gevolg hebben dat een deel van de werkloosheidskosten wordt voorkomen.

Uitvloeisel van het gevoerde personeelsbeleid is dat er bij twee voormalige werknemers sprake is van uitkeringen voor risico en rekening van de werkgever. Als er echt sprake is van ontslag worden hierbij kaders van het participatiefonds in acht genomen.

Werkdrukmiddelen

In 2020 is er een bedrag van € 360.494 ontvangen voor de Werkdrukmiddelen¹. Op schoolniveau wordt gezamenlijk door MT en teams besloten waar de werkdrukmiddelen voor worden ingezet. Dit wordt opgenomen in het werkverdelingsplan. De personeelsgeleding van de MR (P-MR) heeft ingestemd met de inzet van deze extra middelen om de werkdruk te verlagen. De middelen zijn gedurende het schooljaar op verschillende manieren aangewend, vaak voor de extra inzet van onderwijsassistenten en/of verzorgingsassistenten.

Privacy (AVG) en Veiligheidsbeleid

SO Fryslân heeft als doel gesteld om in mei 2020 te werken volgens de wet Algemene Verordening Gegevensbescherming met betrekking tot de privacy van de leerlingen, ouders en medewerkers. Hiervoor is een werkgroep AVG ingesteld. Deze groep heeft een introductie rond het thema Privacy georganiseerd in het verslagjaar. De werkgroep loopt op koers voor het toepassen van de verplichtingen rond de AVG in april 2020.

De directeuren van de scholen hebben er in het verslagjaar voor gekozen om het papieren Veiligheidsbeleid over te zetten naar het digitale Veiligheidsbeleid volgens de systematiek van *School & Veiligheid*. In de loop van het schooljaar is hiermee een start gemaakt. Het voordeel van het digitale Veiligheidsbeleid is het kunnen delen van inzichten en protocollen, zodat alle scholen op de hoogte zijn van de laatste stand van zaken.

Sociale Veiligheidsbeleving

De Inspectie voor het Onderwijs (IvhO) heeft alle scholen verplicht om de Sociale Veiligheidsbeleving van alle leerlingen in kaart te hebben en de resultaten hiervan door te geven. Aan deze verplichting hebben alle scholen voldaan.

¹ De minister van Onderwijs verstrekt vanaf schooljaar 2018-2019 extra middelen voor het verminderen van de werkdruk binnen het onderwijs. Voor bovengenoemd schooljaar is dit € 155,55 per leerling. Dit loopt op naar € 285 per leerling in schooljaar 2021/2022. De P-MR heeft instemmingsrecht over de inzet van deze werkdrukmiddelen.

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

Huisvesting

In 2019 is een subsidieaanvraag ingediend in het kader van de regeling Stimulering Duurzame Energie. De subsidie, bestemd voor het investeren in zonnepanelen voor de Piet Bakkerschool, is toegewezen. De uitvoering is uitgesteld vanwege corona maar zal in 2021 plaatsvinden.

Aanpassingen

In 2020 is de locatie Unyk van VSO Talryk geopend. Het voormalige schoolgebouw voor basisonderwijs in De Tike is geschikt gemaakt voor de specifieke doelgroep.

In de zomer van 2020 is de voormalige MAVO De Saad aan de Nijewei te Damwoude geschikt gemaakt voor het huisvesten van de VSO afdeling van De Wingerd.

Bouwplannen

De bouwplannen rondom Samen Kansrijk in Drachten beginnen concreter te worden. De werkgroep huisvesting is weer actief en bespreekt diverse zaken rond de nieuwbouw. Begin 2021 heeft er een architectenselectie plaatsgevonden. De nieuwbouw moet in 2024 gereed zijn.

De Gemeente Leeuwarden heeft in 2020 een bouwbudget toegekend met betrekking tot nieuwbouw voor de SO-groepen van It Twalûk. Samen met KDC De Vlieger van Talant zal een nieuw schoolgebouw gerealiseerd worden, ook deze nieuwbouw moet in 2024 gereed zijn.

De Duisterhoutschool is het afgelopen jaar op meerdere fronten actief om goede huisvesting te realiseren voor zowel SO als VSO. De plannen zijn gemaakt om het VSO per 1 augustus 2021 te huisvesten op een nieuwe locatie (voormalige Compagnie OSG Sevenwolden)

ICT

In het verslagjaar is er geïnvesteerd in het mogelijk maken om thuis te werken en het op afstand les geven aan de leerlingen.

2.4 Financieel beleid

Werkwijze

De beleidsnotitie Planning & Control (P&C) is een belangrijk instrument van het financieel management. Met de P&C-cyclus wordt systematisch inhoud gegeven aan het richting geven (het besturen ofwel Planning) en het op koers houden (beheersen ofwel Control) van de organisatie. Via deze P&C is de allocatie van middelen geregeld, de budgetten op school- en bestuursniveau worden jaarlijks vastgesteld naar aanleiding van beleidsstuk Personeelsformatie Speciaal Onderwijs Fryslân welke op 30 januari 2017 is vastgesteld. In het afgelopen jaren was de stichting 'in control', doordat de kosten in de pas zijn gebleven met de baten en er op totaalniveau conform de begroting gehandeld is.

De begroting komt tot stand in overeenstemming met de statutaire bepalingen en de daaraan gekoppelde P&C-cyclus. De begroting van de stichting wordt gevormd door de samenvoeging (consolidatie) van de schoolbegrotingen en de bovenschoolse begroting. De schooldirecteur is verantwoordelijk voor de schoolbegroting. Het College van Bestuur legt periodiek verantwoording af aan de Raad van Toezicht over de financiële stand van zaken.

Vermogensbeleid

SO Fryslân is een financieel gezonde organisatie. Al enige jaren heeft SO Fryslân te maken met een sterke vermogenspositie. In 2016 is het Vermogensbeleid vastgesteld, dat onder meer ten doel heeft om het eigen vermogen te laten afnemen omdat het opbouwen van een sterke vermogenspositie geen intrinsieke doelstelling van SO Fryslân is.

Vanaf het kalenderjaar 2016 wordt daarom gewerkt met een negatieve begroting. Het vermogensbeleid maakt onderdeel uit van de P&C-cyclus. Periodiek wordt het vermogensbeleid bijgesteld.

Per 31 december 2019 heeft er na het bepalen van het buffervermogen² een herschikking van het eigen vermogen plaatsgevonden en is het surplus vertaald in bestemmingsreserves. Door vanuit deze reserves extra te investeren in strategische en tactische doelen wordt er een extra impuls gegeven aan het onderwijs.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland heeft inmiddels een subsidie SDE (Stimulering Duurzame Energie) toegekend voor drie van de scholen. Naast deze subsidie zal SO Fryslân zelf ook moeten investeren. Het doel is, om de scholen van SO Fryslân grotendeels energieneutraal te laten draaien.

De gevolgen van het financieel beleid

Analyse financieel resultaat

Onderstaand wordt het resultaat van 2020 op hoofdlijnen vergeleken met de begroting 2020 en de realisatie in 2019.

Samenvatting exploitatieoverzicht (x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil 2020
Baten				
(Rijks)bijdragen OCW	27.204	26.091	28.517	2.426
Overige overheidsbijdr.	162	114	166	52
Steunpunt	1.216	1.163	1.101	-62
Overige baten	615	420	776	356
	29.196	27.788	30.560	2.772
Lasten				
Personele lasten	24.760	24.358	26.494	2.136
Afschrijvingen	483	557	540	-17
Huisvestingslasten	1.368	1.573	1.731	158
Instellingslasten	1.941	1.726	1.830	104
	28.553	28.214	30.595	2.381
Financiële baten	10	6	1	-5
EXPLOITATIESALDO	653	-420	-34	386

In 2019 was er sprake van een positief exploitatiesaldo van € 653.000. Dit resultaat was hoger dan begroot en heeft grotendeels te maken met de aanpassing van de CAO waarvan de vergoeding al bekostigd was in het kalenderjaar 2019. De lasten zijn in februari 2020 verwerkt door een éénmalige uitkering toe te kennen aan het personeel (reparatie over het kalenderjaar 2019).

² Benodigd vermogen om alle risico's tegen maximale waarde af te dekken

Baten

De rijksbijdragen vallen ultimo 2020 hoger uit dan begroot; deze toename wordt vooral veroorzaakt door de eerder genoemde extra gelden als gevolg van de nieuwe CAO-PO. Daarnaast zijn de bekostigingsbedragen voor de lumpsum 2019-2020 hoger vastgesteld en zijn de zogenaamde 'werkdrukmiddelen' verhoogd. Verder zijn transitievergoedingen terugbetaald door het Rijk. Als laatste valt de groeibekostiging hoger uit door meer aanmeldingen van leerlingen in de periode 1 oktober 2019 en 1 februari 2020.

De overige overheidsbijdragen zijn hoger dan begroot als gevolg van hogere gymnastiekvergoedingen en incidentele vergoedingen door de gemeente.

De baten van het Steunpunt nemen af als gevolg van een lagere bijdrage voor het Tripartiete-akkoord. In totaal is voor dit onderdeel onder 3.5 (pag. 58 jaarrekening) onder de overige baten 1,1 mln verantwoord. (De personele lasten Tripartiete zijn onder 'lonen en salarissen' meegenomen) Dit heeft te maken met uitstroom en het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van personeelsleden die in 2014 werden aangemerkt als tripartiete-medewerkers.

De overige baten vallen hoger uit dan begroot; dit wordt vooral veroorzaakt door detachering van personeel bij derden, een gift van de Corneliastichting (aanpassing plein School Lyndensteyn) en het verantwoorden van projectgelden (ESF).

Lasten

Personele lasten

De personele lasten vallen 9% hoger uit dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door hogere salariskosten als gevolg van de CAO-aanpassing, een coronatoelage en de actualisatie van het functieboek. Verder is sprake van extra personele inzet als gevolg van voorfinanciering door groei van het aantal leerlingen, extra inzet bij projecten vanuit de samenwerkingsverbanden, EMB-middelen en detachering eigen personeel. Bovendien vallen de 'vervangingskosten' relatief hoog uit in verband met ziekte.

Afschrijvingen

Deze post valt lager uit, omdat de investering in zonnepanelen van de Piet Bakkerschool is doorgeschoven naar kalenderjaar 2021 en omdat het plaatsen van de noodhuisvesting bij De Wingerd niet heeft plaatsgevonden (de voormalige MAVO in Damwoude is in 'medegebruik' gegeven door de gemeente, hierdoor is er geen investering geweest en zijn er geen afschrijvingslasten).

Huisvestingslasten

De totale huisvestingslasten vallen iets hoger uit dan begroot. Dit heeft te maken met bouwkundige aanpassingen in verband met het betrekken van locatie Nijewei van De Wingerd en locatie Unyk van VSO Talryk. Om de gebouwen geschikt te maken voor de doelgroepen waren deze aanpassingen noodzakelijk. Verder is het budget 'schoonmaak' overschreden als gevolg van de coronamaatregelen. Ten eerste konden leerlingen geen interne stage lopen en moest er schoonmaak ingehuurd worden, ten tweede moesten meer schoonmaakmiddelen worden ingekocht.

Overige instellingslasten

Onder deze post worden diverse uitgaven verantwoord. Opvallende afwijkingen zijn de vergaderkosten, PR, leermiddelen en de private lasten, deze vallen lager uit dan begroot. Dit heeft te maken met de tijdelijke sluiting van de scholen.

Deskundigenadvies

In 2020 spelen meerdere trajecten op het gebied van huisvesting: Nijewei (De Wingerd), Unyk (VSO Talryk), een onderzoek in Leeuwarden naar een nieuwe locatie voor De Larix (It Twalûk) en een nieuwe locatie voor de Duisterhout in Heerenveen. Hierdoor zijn de kosten voor inhuur van deskundigenadvies relatief hoog.

ICT

Door het thuiswerken is er extra geïnvesteerd in digitale hulpmiddelen voor leerlingen en personeel. De verwachting is dat er ook de komende jaren extra geïnvesteerd gaat worden voor dit onderdeel.

Desinvesteringen

Voor meerdere scholen zijn in 2020 desinvesteringen meegenomen in verband met het opschonen van de inventarislijsten.

Financiële baten en lasten

Vanwege het berekenen van negatieve rente bij commerciële banken is het surplus aan liquide middelen gestald bij het ministerie van Financiën (schatkistbankieren). Het ministerie berekent geen positieve/negatieve rente. Hierdoor zijn de financiële baten bijna nihil.

Investerings

In onderstaand overzicht zijn de werkelijke investeringen afgezet tegen de investeringsbegroting. In 2020 is er binnen de begroting gehandeld. De voorgenomen investering in zonnepanelen voor de Piet Bakkerschool is doorgeschoven naar 2021. De investering in een noodvoorziening bij De Klimmer in Damwoude heeft niet plaatsgevonden, omdat de voormalige MAVO 'De Saad' aan de Nijewei in medegebruik is gegeven door de gemeente Dantumadiel.

Door het thuiswerken is er extra geïnvesteerd in digitale hulpmiddelen voor leerlingen en personeel, hierdoor valt de investering in ICT hoger uit.

Andere vaste bedrijfsmiddelen vallen lager uit dan begroot, enkele investeringen zijn uitgesteld in verband met corona.

Investerings (x € 1.000)	Begroting	Realisatie	Vershil
Zonnepanelen	200	0	200
Noodvoorziening De Wingerd	300	0	300
Inventaris en apparatuur (ICT)	369	446	-78
Andere vaste bedrijfsmiddelen	161	98	63
Totaal	1.030	544	485

Verwachting op de lange termijn

De Begroting 2021 maakt deel uit van de rollende meerjarenbegroting³. Deze geeft een financiële doorkijk naar het kalenderjaar 2024. Uitgaande van gelijkblijvende leerlingenaantallen vanaf de laatste teldatum laat de meerjarenprognose geen grote bewegingen zien. In december 2020 zijn de begroting 2021 en de Meerjarenbegroting 2022-2024 goedgekeurd en vastgesteld.

³ 'Rollend' houdt in, dat de meerjarenbegroting ieder kalenderjaar wordt bijgesteld op grond van exploitatieresultaten en nieuwe inzichten in de ontwikkeling van baten en lasten.

Meerjarenraming SO Fryslân				
(x € 1.000)				
	2021	2022	2023	2024
Rijksbijdragen	28.003	28.134	28.134	28.134
Overige overheidsbijdr.	136	136	136	136
Overige baten	1.791	1.791	1.791	1.791
	29.930	30.061	30.061	30.061
Personele lasten	26.596	25.995	25.995	25.995
Afschrijvingen	575	569	569	569
Huisvestingslasten	1.753	1.675	1.675	1.675
Instellingslasten	1.701	1.673	1.673	1.673
	30.625	29.911	29.910	29.910
Saldo BATEN/LASTEN	-695	151	151	151
Financiële baten	0	0	0	0
EXPLOITATIESALDO	-695	151	151	151

Voor 2021 wordt er een negatief saldo begroot. Dit is in overeenstemming met de beleidslijn Vermogensbeleid.

Personele bezetting in FTE over meerdere jaren					
Schooljaar	2020/2021*	2021/2022**	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Management/Directie	18,76	18,76	18,76	18,76	18,76
Onderwijzend personeel	163,16	163,16	163,16	163,16	163,16
Overige medewerkers	178,15	178,15	178,15	178,15	178,15
Flexibele schil**	12,16	12,16	12,16	12,16	12,16
Totaal	372,23	372,23	372,23	372,23	372,23
<i>Leerlingenaantallen</i>	<i>1184</i>	<i>1184</i>	<i>1184</i>	<i>1184</i>	<i>1184</i>
* Peildatum 01-01-2021					
** Betreft detacheringen					

SO Fryslân beschikt over voldoende beheersinstrumenten, zoals de 'interne en externe flexibele schil' rond het vaste personeelsbestand, om te voorkomen dat het kostenniveau te hoog blijft in verhouding tot het aantal leerlingen.

In het beleid van SO Fryslân wordt op grond van de demografische ontwikkelingen in het verzorgingsgebied geen rekening gehouden met een scenario van afnemende krimp van de leerlingenaantallen. Daarom wordt in de personeelsbezetting over meerdere jaren het aantal fte's constant gehouden.

Prognosebalansen SO Fryslân

(x € 1.000)

	Werkelijk 31-12-20	Prognose 31-12-21	Prognose 31-12-22	Prognose 31-12-23
ACTIVA				
Materiële vaste activa	3.151	4.030	3.962	3.893
Vorderingen	2.822	2.822	2.822	2.822
Liquide middelen	6.351	4.202	3.852	3.503
Totaal activa	12.324	11.055	10.637	10.219
PASSIVA				
Eigen vermogen				
* Algemene reserve	4.156	3.246	3.288	3.312
* Bestemmingsreserves				
* Privaat	788	788	788	788
* Projecten	400	300	200	100
* Professionalisering	557	397	237	77
* Huisvesting	300	300	200	100
* Communicatieplan	132	82	32	0
* Personele reserve	534	484	434	384
Voorzieningen	964	964	964	964
Kortlopende schulden	4.493	4.493	4.493	4.493
Totaal passiva	12.324	11.055	10.637	10.219

In het bovenstaande is rekening gehouden met de investeringen en de begrote resultaten uit de meerjarenbegroting.

Zoals al eerder aangegeven, is SO Fryslân voldoende flexibel om te kunnen voorkomen dat het kostenniveau in verhouding te hoog wordt. Baten en lasten kunnen tijdig in evenwicht worden gebracht door in te grijpen in de flexibele schil van het personeelsbestand. Tevens zijn er beheersmaatregelen in de materiële sfeer getroffen om de risico's zoveel mogelijk te beperken; langlopende verplichtingen worden waar mogelijk vermeden om soepel in te kunnen spelen op veranderende omstandigheden.

Gevolgen corona

Corona zorgt voor extra lasten in de schoolexploitaties. Er is vooral geïnvesteerd in ICT vanwege het thuiswerken door het personeel en het thuis volgen van lessen door leerlingen.

Daarnaast worden scholen geconfronteerd met extra lasten voor scholing, digitale leermiddelen, schoonmaak(middelen), extra onderhoud van luchtcirculatie- en ventilatiesystemen en administratieve lasten. In totaal is er € 134.989 aan extra lasten verwerkt in de exploitaties van de scholen. Verder is er voor € 58.647 aan extra investeringen meegenomen vanwege de aanschaf van ICT-middelen.

Risicoprofiel

Op 8 juli 2019 is het financieel risicoprofiel opnieuw opgesteld voor stichting SO Fryslân. Door middel van de uitgevoerde risicoscan heeft SO Fryslân zicht verkregen op de belangrijkste financiële risico's,

de (aanwezige) beheersmaatregelen, de werking van de beheersmaatregelen en de netto risico's⁴ waarvoor de vorming van een buffervermogen noodzakelijk is. In 2022 zal het risicoprofiel geactualiseerd worden.

Na enkele jaren Passend onderwijs (zes teldatums) kan er geconstateerd worden dat er van onvoorziene en onbeheersbare daling van het aantal leerlingen als gevolg van de invoering van dit nieuwe stelsel geen sprake is. Dit is mede te danken aan de positieve verevening in de provincie Fryslân. Een positieve verevening kenmerkt zich door een laag verwijzingspercentage naar het speciaal onderwijs ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Natuurlijk heeft SO Fryslân de laatste jaren te maken met een lichte krimp van de bevolkingsaanwas, maar er is geen sprake van een onvoorziene of onbeheersbare daling.

Na onderzoek blijkt dat stichting SO Fryslân voldoende flexibel is om kostenremanentie (na-ijlende kosten) op te vangen. Hiermee kunnen baten en lasten weer tijdig in evenwicht worden gebracht. Tevens zijn de juiste beheersmaatregelen getroffen om de risico's zoveel mogelijk te beperken. Mocht zich in de toekomst toch nog een onverwachte gebeurtenis voordoen die een negatieve invloed heeft op het behalen van doelstellingen, dan is er voldoende buffervermogen aanwezig. Met al deze maatregelen heeft SO Fryslân de risico's tot een minimum beperkt.

Periodiek zullen de financiële risico's herijkt worden (eenmaal per 3 jaar). Het risicoprofiel is voortdurend een aandachtspunt en maakt deel uit van de P&C-cyclus bij het opstellen van de begroting en bij het vaststellen van de jaarrekening.

Financiële ontwikkelingen in kengetallen

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste financiële kengetallen weergegeven.

	2020	2019
Balans		
Weerstandsvermogen	22,5%	23,6%
Solvabiliteit	63,5%	66,7%
Liquiditeit	2,04	2,21
Exploitatie		
Rentabiliteit	-0,1%	2,2%
Huisvestingsratio	5,9%	5,0%

Weerstandsvermogen

Binnen de Primaire Onderwijssector wordt er bij een weerstandsvermogen dat tussen de 10% en 40% van de rijksbijdragen ligt, uitgegaan van een gezonde financiële situatie. Het percentage is echter sterk afhankelijk van het risicoprofiel van de betrokken onderwijsinstelling. Bij een hoger risicoprofiel is er een grotere buffer nodig om tegenvallers op te kunnen vangen.

Over 2020 zijn de baten circa 31 miljoen euro (Rijksbijdrage 29 miljoen) en bedraagt het eigen vermogen circa 6,9 miljoen euro. Hierdoor ontstaat er een weerstandsvermogen van 22,5%.

⁴ Een netto risico is een risico dat overblijft na het dempende effect van beheersmaatregelen. Bij het inschatten van kans en gevolg is het van belang de getroffen beheersmaatregelen in ogenschouw te nemen. Kans en gevolg worden dus ingeschat op netto risico.

Solvabiliteit

De solvabiliteit wordt bepaald door het eigen vermogen uit te drukken in een percentage van het balanstotaal. Voor de stichting is dit percentage 63,5%. Binnen de sector Primair Onderwijs wordt een normpercentage van 33,33% gehanteerd. Hier zit de stichting in het verslagjaar ruim boven.

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in hoeverre het bestuur op korte termijn aan haar verplichtingen, zoals kortlopende schulden, maar ook de betalingen van salarissen en de bekostiging van investeringen, kan voldoen. Het betreft een verhoudingsgetal tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden. De norm is groter dan 1 en met een liquiditeit van 2,04 in 2020 voldoet de stichting hier ruim aan.

Rentabiliteit

De rentabiliteit wordt bepaald door het 'resultaat uit de gewone bedrijfsvoering' uit te drukken in een percentage van het totaal aan baten. In non-profit organisaties wordt de rentabiliteit ook wel het begrotingsoverschot genoemd (of het begrotingstekort bij een negatief exploitatieresultaat). De norm is vastgesteld op 0%. Het bestuur streeft naar een volledig evenwicht tussen de jaarlijkse baten en lasten. Voor het kalenderjaar 2020 is er bewust een negatief resultaat begroot en een negatieve exploitatie gerealiseerd. De rentabiliteit in 2020 bedraagt 0.1% negatief.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio 5,9% geeft het aandeel van de totale huisvestingslasten in verhouding van de totale lasten weer. Als signaleringswaarde wordt een maximum van 10% gehanteerd.

Signaleringswaarde vermogen

Het Ministerie heeft zogenaamde signaleringswaarden ontwikkeld om bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen in beeld te brengen. Aanleiding was de conclusie van de Inspectie in 2018 in 'De Financiële Staat van het Onderwijs 2017' dat de reserves van onderwijsinstellingen geleidelijk toenemen. Een financieel gezonde organisatie is nodig om leerlingen zoveel mogelijk te blijven bedienen van goed onderwijs, maar dat neemt niet weg dat besturen niet onnodig geld moeten oppotten.

SO Fryslân heeft het opstellen van de 'Risicoanalyse' opgenomen in de P&C-cyclus. Deze analyse wordt periodiek uitgevoerd door een externe partij. De risicoanalyse bepaalt welke financiële buffer (reserves) minimaal moet worden aangehouden om risico's financieel af te kunnen dekken en welk deel als 'surplus' kan worden aangemerkt.

In 2016 is in dit verband het vermogensbeleid ontwikkeld, waarin het surplus is vertaald naar bestemmingsreserves die vanuit strategische en tactische doelen (Strategisch beleidsplan) zijn vastgesteld. Vanaf het kalenderjaar 2016 wordt er gewerkt met een negatieve exploitatiebegroting door te investeren in een aantal beleidsterreinen. Hierdoor zal het surplus op het vermogen geleidelijk afnemen in de komende jaren. Uitgaande van de formules die het Ministerie hanteert voor de berekening van het normatieve publiek eigen vermogen (signaleringswaarde), zit de stichting € 158.542 onder deze norm.

Reserves

Naast de algemene reserve beschikt de stichting over een aantal zogenaamde bestemmingsreserves. In de vergadering van december 2019 heeft de RvT ingestemd met het voorstel tot herschikken van het eigen vermogen.

Bestemmingsreserve Professionalisering

Het scholingsbeleid wordt onder andere vormgegeven door professionaliseringsactiviteiten via het Noordelijk Onderwijs Gilde (NOG). Jaarlijks wordt 40% van deze kosten bovenschools gefinancierd.

Bestemmingsreserve Communicatieplan

Recent is er een intern en extern communicatieplan opgesteld. Om deze plannen te realiseren is een incidentele investering nodig. Hierbij wordt gedacht aan een tijdelijke communicatiemedewerker: twee dagen in de week gedurende twee jaar.

Bestemmingsreserve Personeel

Naar aanleiding van de Strategische personeelsplanning voor de komende jaren is er een bedrag gereserveerd voor incidentele omstandigheden.

Bestemmingsreserve Huisvesting

Door de traagheid in besluitvorming bij gemeenten over huisvestingszaken kan er een situatie ontstaan van onverwachte extra lasten. Hiervoor is een bestemmingsreserve opgenomen.

Bestemmingsreserve CAO-aanpassing 2020 (eenmalig)

De financiële gevolgen vanuit de nieuwe CAO kwamen tot uiting in het kalenderjaar 2020. Vanaf kalenderjaar 2020 is er een salarisverhoging doorgevoerd van 4,5%, daarnaast werd er in februari 2020 een éénmalige uitkering uitgekeerd als reparatie over het kalenderjaar 2019 (periode 1 maart t/m 31 december 2019). Hiervoor was ultimo 2019 een bestemmingsreserve opgenomen die per 31 december 2020 weer is opgeheven.

Bestemmingsreserve Projecten

In de vergadering van de RvT van 2 april 2014 is besloten om een Bestemmingsreserve Projecten aan te houden. Bij het herschikken van vermogen per 31 december 2019 is deze reserve opnieuw op peil gebracht.

Privaat

De bestemmingsreserves privaat hebben veelal betrekking op de uit het verleden opgebouwde gelden die niet uit publieke middelen verkregen zijn. Hierbij moet gedacht worden aan rente-inkomsten, giften en ouderbijdragen. Er is een algemene private reserve, om de scheiding tussen publiek en privaat aan te houden.

Verder worden er voor de buitenschoolse activiteiten zogenaamde schoolfondsen bijgehouden, bestaande uit de bijdragen van ouders. Deze schoolfondsen worden ingezet voor bijzondere dagen en schoolreizen.

Algemeen Publiek

Aan de Algemene reserve publiek wordt het resultaat over het kalenderjaar toegevoegd of onttrokken.

Overige informatie

Prestatiebox

In 2019 is er een bedrag van € 231.795 ontvangen voor de Prestatiebox⁵. Deze middelen zijn door de scholen ingezet voor de professionalisering van het onderwijspersoneel, door een gedeelte van het bedrag toe te voegen aan het scholingsbudget. Daarnaast zijn de middelen ingezet voor onder andere museum- en jeugdconcertbezoek, drama, het Uur Cultuur en de workshop Cultuurklapper. Ook in het kader van de cultuureducatie heeft er museum- en jeugdconcertbezoek plaatsgevonden.

Projectplan ESF Arbeidstoeleiding Friesland en Impulsgelden Baankansen

Evenals voorgaande jaren zijn de beschikbare gelden afkomstig uit de ESF-subsidie ingezet voor arbeidstoeleiding in de vorm van branchecursussen in de sectoren Zorg & Welzijn, Land & Tuinbouw en Techniek.

Daarnaast zijn er Impulsgelden voor Baankansen door de Arbeidsmarktregio Friesland aangevraagd en wederom toegekend door het Rijk. Ook deze zijn conform de aanvraag ingezet in het verslagjaar.

Fonds Cultuurparticipatie/Meer muziek in de klas

Een aantal scholen hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om projectplannen bij het Fonds Cultuurparticipatie in te dienen voor verschillende subsidies. Toegekend zijn bijvoorbeeld Muziekimpuls en Versterking Cultuureducatie VSO.

Internationalisering

Er is geen sprake van internationalisering binnen stichting SO Fryslân in 2020.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

SO Fryslân hanteert Inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Treasury- en financieringsbeleid

De uitgangspunten van het voorschrift 'Beleggen en belenen' zijn vertaald in het Treasurystatuut. In de vergadering van 17 juni 2020 heeft de RvT dit statuut opnieuw vastgesteld in verband met nieuwe wet- en regelgeving vanuit het ministerie van OC&W.

⁵ De minister van Onderwijs verstrekt de komende vijf schooljaren (2015/2016 tot en met 2019/2020) per schooljaar bijzondere bekostiging via de Prestatiebox voor het realiseren van afspraken uit het bestuursakkoord en in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit.

3. Raad van Toezicht (RvT)

Inleiding

Het jaar 2020 is een bijzonder jaar geweest, ook vanuit toezichthoudend perspectief. Al in maart van het jaar kregen we te maken met de uitbraak en eerste golf van het coronavirus. Daardoor vielen vaste gewoontes, afspraken en routines weg. Te denken valt aan schoolbezoeken, het fysieke vergaderen, scholing en training, VTOI bijeenkomsten en andere ontmoetingen.

Het bepaalde ook de inrichting en uitvoering van onze agenda's. In iedere vergadering met het CvB werden in ieder geval de stand van zaken, de aanpak op de scholen, de zorgen en de gekozen interventies besproken. Via Zoom en Teams hebben we onze vergaderplanning kunnen uitvoeren.

Algemeen

De jaarstukken waaronder Bestuursverslag, Kaderbrief, Treasurystatuut en jaarrekening zijn besproken en door de Raad van Toezicht vastgesteld. Daarnaast zijn de ontwikkelingen op De Wingerd en de voortgang van Samen Kansrijk op iedere vergadering aan de orde geweest. Ook zijn volgens de planning de jaarlijkse gesprekken met de directies, GMR en CvB gevoerd. De Raad van Toezicht toetst of het College van Bestuur bij zijn beleid en bij de uitvoering van de bestuurstaken rekening houdt met de maatschappelijke positie en functie van de Stichting en met de naleving van de Code Goed Bestuur van de PO-Raad. De Raad van Toezicht heeft toezicht gehouden op de naleving van de wettelijke voorschriften. De rapportages van het CvB en externe accountant waren hiervoor de basis. In 2020 heeft de Raad van Toezicht zonder externe begeleiding de jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd en heeft de remuneratiecommissie in oktober 2020 een evaluatiegesprek gevoerd met de leden van het CvB. Afgesproken is dat de zelfevaluatie 2021 onder begeleiding van een extern deskundige uitgevoerd wordt, waarbij ook de leden van het CvB en de GMR bevraagd worden.

Passend Onderwijs

Veel aandacht is uitgegaan naar de bespreking van de evaluatie passend onderwijs. In grote lijnen kan gezegd worden dat SO Fryslân consistentie verwacht in de ontwikkelingen zoals zij die de afgelopen jaren in gang heeft gezet. De landelijke trend om passend onderwijs meer te bundelen sluit hier goed bij aan. Hiervoor heeft de minister 25 verbeterpunten aangereikt.

Het verder doorvoeren van inclusiever onderwijs zal, zeker op termijn, ook voor SO Fryslân gevolgen hebben. Het is op dit moment nog niet duidelijk onder welke condities de overheid inclusiever onderwijs wil vormgeven.

Aftreden en werving nieuwe toezichthouders

Conform het rooster van aftreden namen de heren P. Kingma en J. Jellema afscheid van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht dankt beide heren voor hun langjarige betrokkenheid bij SO Fryslân. In het kader van de opvolging heeft de Raad van Toezicht een commissie samengesteld. Het ging daarbij om de werving van nieuwe leden met de aandachtsgebieden financiën, bedrijfsvoering en juridische aangelegenheden. Voor beide vacatures zijn profielen opgesteld en heeft de werving succesvol plaatsgevonden. Als nieuwe leden zijn voorgedragen en benoemd de heer H. Drenth en mevrouw M.J.J. Stam. Na de zomervakantie 2020 zijn beide leden met hun werkzaamheden begonnen.

Financiën

De commissie financiën kwam in het boekjaar 2020 drie keer bijeen.

Tijdens deze vergaderingen kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- het bestuursverslag, de jaarrekening en het accountantsverslag over het boekjaar 2019;
- de kaderbrief, de begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2024;
- de kwartaalrapportages en de financiële performance per school;
- het aanbestedingsbeleid;
- het treasurystatuut en schatkistbankieren.

Bij de behandeling van de jaarrekening was de externe accountant aanwezig. De commissie financiën stelt vast dat de kosten van de stichting in de pas zijn gebleven met de baten en dat er op totaalniveau conform de begroting is gehandeld en dat in relatie daarmee gesteld kan worden dat er bij SO Fryslân sprake is van een doelmatige besteding van middelen door het CvB. De verslagen van de vergaderingen van de financiële commissie zijn behandeld in de vergaderingen van de Raad van Toezicht. Gelet op de goede ervaringen in eerdere jaren heeft AKSOS Assurance BV van de Raad van Toezicht de opdracht gekregen de jaarrekening 2020 van SO Fryslân te controleren.

Vooruitblik 2021

Voor het komende kalenderjaar zullen een aantal nieuwe beleidsonderwerpen uitgewerkt worden, waaronder de ontwikkeling van een toezichtskader in relatie met het strategisch beleidsplan. Ook zal de werving plaatsvinden van nieuwe toezichthouders in het kader van het rooster van aftreden. In het kader van deze werving wordt onder andere gebruik gemaakt van de uitkomsten van de zelfevaluatie.

4. Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

Inleiding

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad SO Fryslân heeft in 2020 zes keer vergaderd. De geplande vergadering in maart 2020 kon niet doorgaan vanwege de plotselinge lockdown in verband met het coronavirus. In mei, juni en november 2020 zijn de vergaderingen met behulp van het platform Microsoft Teams gehouden.

De GMR (of voorzitter van de GMR) is door het bestuur van SO Fryslân betrokken bij de brieven die geschreven zijn aan personeel en ouders aan de hand van de perikelen rond corona.

Er zijn in 2020 veel wisselingen geweest in de samenstelling van de GMR. Dit kwam, doordat een aantal GMR leden al geruime tijd deelnamen aan de GMR en door wisseling of beëindiging van baan binnen SO Fryslân. Per 1 augustus is binnen de personeelsgeleding van Kleurryk mevrouw M. van der Meulen afgetreden en de heer H. de Haan toegetreden. Bij de Piet Bakkerschool is (de voorzitter) mevrouw S. de Groot afgetreden en mevrouw I. Roeters toegetreden. Per 1 oktober is de vice-voorzitter mevrouw T. van Ackooy van Talryk afgetreden en de heer S. Mud toegetreden. In de oudergeleding zijn de heren W. Huitema (OGMR Talryk) en J. Zwart (OGMR Twalûk) toegetreden en is de heer K. Snitjer (OGMR Piet Bakkerschool) gestopt.

Eind september heeft de heer K. van der Werff zich beschikbaar gesteld voor de functie voorzitter voor het schooljaar 2020-2021. De functie van vice-voorzitter is vacant.

Een overzicht van de GMR-bezetting per 31 december 2020:

School	Personeelsgeleding	Oudergeleding
Kleurryk	Dhr. H. de Haan	<i>vacant</i>
Talryk	Dhr. S. Mud	Dhr. W. Huitema
It Twalûk	Mevr. E. Duyve	Dhr. J. Zwart
Duisterhoutschool	Dhr. K. Kompaan	Mevr. M. Bosma
Piet Bakkerschool	Mevr. I. Roeters	<i>vacant</i>
De Wingerd	Mevr. M. Schuiling	<i>vacant</i>
School Lyndensteyn	Dhr. K. van der Werff (voorzitter)	<i>vacant</i>
Secretaris (onafhankelijk)	Mevr. S.G.R. Bax	

Instemming

Net als voorgaande jaren hebben verschillende werkgroepen, bestaande uit twee GMR-leden, een aantal beleidsstukken voorbereid en besproken met het bestuursbureau en het College van Bestuur. Door de gebeurtenissen rond corona kwam lag er veel stil in de maanden maart, april en mei. Dit had tot gevolg dat veel tussen mei en december 2020 moest gebeuren.

De volgende onderwerpen zijn aan de GMR voorgelegd voor instemming:

Formatiebudgetten 2020-2021

In januari 2020 kon de GMR instemmen met de formatiebudgetten 2020-2021.

Kadernotitie Secundaire Arbeidvoorwaarden

Nadat het 'Fietsplan' in de 'oude vorm' was hersteld, heeft de GMR in februari 2020 instemming verleend op de aanpassingen binnen de Secundaire voorwaarden.

Kadernotitie vervanging

In februari 2020 heeft de GMR zijn instemming verleend op het beleid omtrent de vervanging.

Beleidskader Strategische Personeelsplanning

In februari 2020 heeft de GMR zijn instemming verleend op het Beleidskader Strategische Personeelsplanning.

Evaluatie Kadernotitie Participatiebanen

De kadernotitie Participatiebanen is in geëvalueerd en in september 2020 heeft de GMR zijn instemming verleend op de evaluatie Kadernotitie Participatiebanen.

Kadernotitie Professionele Dialoog

Na een afdoende beantwoording van alle vragen en een aantal aanpassingen van deze kadernotitie stemde de GMR in september 2020 in met dit document.

Formatiebudgetten 2021 - 2022

Na een duidelijke beantwoording van alle vragen over de budgetten stemde de GMR in november 2020 in met de formatiebudgetten.

Evaluatie Functieboek 2020

Door de veranderingen van de bekostiging vanuit het rijk voor het OP (onderwijzend personeel) en OOP (onderwijs ondersteunend personeel) en aanpassingen in de Fuwasys functiebeschrijvingen, moest het functieboek van SO-Fryslân worden aangepast. Vanaf 1 augustus is hiermee begonnen en de commissie van de GMR is gelijk meegenomen in dit proces. Op 17 november 2020 was er nog geen duidelijke functiebeschrijving Leraren L11 en L12 en ook de functieomschrijving met Fuwasys waardering van de verzorgingsassistent en psychologisch assistent was nog niet afgerond. De GMR heeft in verband met de tijdsdruk ingestemd met het Functieboek onder een aantal voorwaarden, waaronder de voorwaarden dat de GMR zijn instemmingsrecht behoudt over deze functiebeschrijvingen Leraren L11 en L12 en de functiebeschrijvingen en Fuwasys waarderingen van de verzorgingsassistent en psychologisch assistent.

Samenwerkingen

Er waren dit jaar geen ontwikkelingen binnen de Samenwerking tussen SO Fryslân en RENN4. Wel is de GMR op de hoogte gehouden over ontwikkelingen binnen de scholen. Zo wordt in Drachten het project Samen Kansrijk vormgegeven door middel van nieuwbouw en zijn er binnen de Piet Bakkerschool en Talryk diverse samenwerkingsprojecten met kinderdagverblijven. Bij De Wingerd is een dependance gekomen en bij Talryk is een project gestart op een locatie elders.

Overige adviezen en activiteiten

Naast de reeds genoemde onderwerpen heeft de GMR ook adviezen gegeven over het Vakantierooster 2020- 2021, de Begroting 2021 en de Meerjarenbegroting 2022-2024.

Op basis van het informatierecht zijn verder nog de volgende stukken in de GMR besproken: het GMR-reglement en het huishoudelijk reglement, de concept-gedragscode privacy, de concept-privacyverklaring medewerkers, het activiteitenplan 'Boeien en Binden', het Bestuursverslag en de

Jaarrekening 2020. De GMR is elke vergadering door een lid van het College van Bestuur op de hoogte gehouden van de huidige ontwikkelingen.

De GMR heeft in 2020 zelf het initiatief genomen om de kadernotitie Werkverdelingsplan te evalueren aan de hand van concrete input van de MR op de scholen. De GMR hoopt dit begin 2021 af te ronden.

Het overleg met de Raad van toezicht, dat gepland stond op 17 juni 2020, kon niet doorgaan. Uiteindelijk is er op 9 september 2020 met de Raad van Toezicht wel een goed overleg geweest, waarbij met de anderhalve meter afstandregel rekening werd gehouden.

Onderwerpen waren:

- Het contact tussen CvB en GMR.
- Hoe tonen de scholen van SO Fryslân hun maatschappelijke taak?
- Welke plek neemt de levensbeschouwelijke identiteit en burgerschap bij de scholen in?

B Bijlage - overzicht

Bijlage : Afkortingen

C Jaarrekening

A1 Grondslagen

1 Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Stichting SO Fryslân en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

Bij de inrichting van de jaarrekening is de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, RJ-richtlijn 660 en Titel 9 Boek 2 BW gehanteerd. De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's. In de balans is het resultaatbestemmingsvoorstel reeds verwerkt. De waardering van activa en passiva vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Financiële instrumenten

De Stichting SO Fryslân heeft alleen primaire financiële instrumenten, voor de grondslagen wordt verwezen naar de behandeling per post.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Investeringen in meubilair, ICT en leermiddelen worden op de balans gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven vanaf de maand van aanschaf. Als ondergrens van de te activeren activa wordt € 2.500,- aangehouden. Investeringsubsidies die ontvangen zijn, worden in mindering gebracht op de investering. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt.

De kosten van groot onderhoud aan de binnenkant alsmede het buitenschilderwerk van de schoolgebouwen worden ten laste gebracht van de voorziening groot onderhoud.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten. Aan de reserve worden via de resultaatbestemming overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Stichting SO Fryslân.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)

Hieronder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker maar wel betrouwbaar te schatten is.

Voorziening groot onderhoud

De Stichting SO Fryslân past artikel 4 lid 1c van de Richtlijnen jaarverslaggeving onderwijs toe. In afwijking van hoofdstuk 2.1.2 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2019, 2020 en 2021 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van de onderwijsstanden gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

Voorziening ambtsjubileum

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Bij de bepaling van het exploitatiesaldo is uitgegaan van het baten en lastenstelsel. Dit betekent dat de opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Kosten hoeven nog geen uitgaven te zijn en opbrengsten nog geen inkomsten.

Rijksbijdragen

- de ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.
- geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.
- geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Opbrengsten

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen en voor zover de hiermee samenhangende bestedingen zijn verricht.

Pensioenen

De Stichting SO Fryslân heeft een pensioenregeling. Pensioenen voor het onderwijspersoneel zijn ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP).

Per eind 2020 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 93,2%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst en -verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings, en -financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

1 Activa	31 december 2020	31 december 2019
Vaste Activa		
1.1.2 Materiële vaste activa	<u>3.150.624</u>	<u>3.218.768</u>
<u>Totaal vaste activa</u>	<i>3.150.624</i>	<i>3.218.768</i>
Vlottende activa		
1.2.2 Vorderingen	2.822.438	2.514.506
1.2.4 Liquide middelen	<u>6.351.060</u>	<u>6.448.471</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u><i>9.173.498</i></u>	<u><i>8.962.977</i></u>
<u>Totaal activa</u>	<u>12.324.122</u>	<u>12.181.745</u>
2 Passiva		
2.1 Eigen vermogen	6.867.177	6.901.384
2.2 Voorzieningen	964.025	1.224.363
2.4 Kortlopende schulden	4.492.920	4.055.998
<u>Totaal passiva</u>	<u>12.324.122</u>	<u>12.181.745</u>

Model B: Staat van baten en lasten over 2020

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	28.516.588	26.090.645	27.203.530
3.2 Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	166.390	114.000	161.625
3.5 Overige baten	<u>1.876.570</u>	<u>1.583.349</u>	<u>1.830.765</u>
Totaal baten	<u>30.559.548</u>	<u>27.787.994</u>	<u>29.195.920</u>
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	26.494.456	24.358.015	24.760.312
4.2 Afschrijvingen	539.678	557.292	483.407
4.3 Huisvestingslasten	1.730.650	1.572.621	1.367.622
4.4 Overige lasten	<u>1.830.257</u>	<u>1.726.065</u>	<u>1.941.209</u>
Totaal lasten	<u>30.595.041</u>	<u>28.213.993</u>	<u>28.552.550</u>
Saldo baten en lasten	<u>-35.493</u>	<u>-426.000</u>	<u>643.370</u>
6 Financiële baten en lasten	<u>1.287</u>	<u>6.000</u>	<u>9.229</u>
Resultaat	<u>-34.206</u>	<u>-420.000</u>	<u>652.599</u>

Model C: Kasstroomoverzicht

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	-35.493	643.370
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	539.678	483.407
Mutaties voorzieningen	-260.338	-286
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
Vorderingen (-/-)	-307.932	496.138
Schulden	<u>436.922</u>	<u>177.408</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties:	372.837	1.800.037
Ontvangen interest	2.022	9.229
Betaalde interest (-/-)	<u>-735</u>	<u>-</u>
	1.287	9.229
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten:</u>	<u>374.124</u>	<u>1.809.266</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-544.355	-589.411
Desinvesterings in MVA	72.820	70.405
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten:</u>	<u>-471.535</u>	<u>-519.006</u>
Mutatie liquide middelen	-97.411	1.290.260
Beginstand liquide middelen	6.448.471	5.158.211
Mutatie liquide middelen	<u>-97.411</u>	<u>1.290.260</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>6.351.060</u></u>	<u><u>6.448.471</u></u>

Model VA: Vaste Activa

1 Activa

1.1.2 Materiele vaste activa

	Cumulatieve aanschafwaarde per 1 januari 2020	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 1 januari 2020	Boekwaarde per 1 januari 2020	Mutaties 2020			Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december 2020	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 31 december 2020	Boekwaarde per 31 december 2020
				Investeringen	Des- investeringen	Afschrij- vingen			
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	4.140.156	3.015.279	1.124.876	23.532	1.678	62.860	4.162.010	3.077.680	1.084.329
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	4.025.583	2.062.347	1.963.236	446.432	278.591	438.488	4.193.425	2.293.470	1.899.954
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	316.420	185.764	130.655	74.390	12.590	38.331	378.221	211.880	166.340
Materiële vaste activa	8.482.159	5.263.391	3.218.768	544.355	292.858	539.678	8.733.656	5.583.031	3.150.624

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen.

Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de € 2.500.

Onder andere vaste bedrijfsmiddelen vallen o.a. de vervoersmiddelen en onderwijsleerpakket.

Gehanteerde afschrijvingspercentages inventaris en andere vaste bedrijfsmiddelen per categorie:

	<u>termijn in jaren</u>	<u>percentage</u>
1.1.2.1 - gebouwen (verbouw)	20 en 40	5% en 2,5%
- zonnepanelen	15	6,67%
1.1.2.3 - computerapparatuur	5 en 10	20% en 10%
- (school)meubilair	10, 15 en 20	10%, 6,67% en 5%
- technisch meubilair	4	25%
- huishoudelijke apparatuur	10	10%
1.1.2.4 - leermiddelen	8	12,5%
- vervoersmiddelen	10	10,0%

Model VV: Voorraden en vorderingen

1.2.2 Vorderingen

	31 december 2020	31 december 2019
1.2.2.1 Debiteuren algemeen	1.162.805	781.950
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	1.614.573	1.661.257
1.2.2.8 Overige overheden	-	-
1.2.2.10 Overige vorderingen	22.609	18.779
1.2.2.14 Te ontvangen interest	-	9.229
1.2.2.15 Overlopende activa overige	<u>22.451</u>	<u>43.291</u>
<u>Vorderingen</u>	<u>2.822.438</u>	<u>2.514.506</u>

Model EL: Effecten en Liquide middelen

1.2.4 Liquide middelen

	<u>31 december 2020</u>	<u>31 december 2019</u>
1.2.4.1 Kasmiddelen	3.922	6.694
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	98.583	6.441.776
1.2.4.3 Rekening courant tegoed Schatkistbankieren	<u>6.248.555</u>	<u>-</u>
<u>Liquide middelen</u>	<u>6.351.060</u>	<u>6.448.471</u>

Model EV: Eigen vermogen

2.1 Eigen vermogen

	Stand per 1 januari 2020	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2020
2.1.1.1 Algemene reserve	3.368.767	787.092		4.155.858
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek	2.770.000	-847.150		1.922.850
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	762.617	25.852		788.469
<u>Eigen Vermogen</u>	6.901.384	-34.206	-	6.867.177

Uitsplitsing

<i>21150 - Algemene reserve</i>	3.368.767	787.092		4.155.858
<u>2.1.1.1 Algemene reserve</u>	3.368.767	787.092	-	4.155.858
<i>21200 - Bestemmingsreserve scholingsbeleid ivm professionalisering</i>	700.000	-143.188		556.812
<i>21212 - Bestemmingsreserve communicatieplan</i>	150.000	-17.922		132.078
<i>21220 - Bestemmingsreserve personeel</i>	600.000	-66.040		533.960
<i>21230 - Bestemmingsreserve projecten</i>	400.000	-		400.000
<i>21302 - Bestemmingsreserve huisvesting</i>	300.000	-		300.000
<i>21305 - Bestemmingsreserve publiek</i>	620.000	-620.000		-
<u>2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek</u>	2.770.000	-847.150	-	1.922.850
<i>21300 - Bestemmingsreserve privaat</i>	762.617	25.852		788.469
<u>2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat</u>	762.617	25.852	-	788.469

Model VL: Voorzienen en langlopende schulden

2.2 Voorzienen

	Stand per 1 januari 2020	Dotaties	Ottrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31 december 2020	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1 t/m 5 jaar	Looptijd > 5 jaar
2.2.1 Voorziening jubilea	335.284	50.135	16.405			369.014	40.430	150.635	177.949
Overige personele voorziening	278.416	-		278.416					
	613.700	50.135	16.405	278.416	-	369.014	40.430	150.635	177.949
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	610.663	478.388	286.984	207.057		595.010	539.286	55.724	-
<u>Voorzienen</u>	1.224.363	528.523	303.389	485.473	-	964.025	579.716	206.359	177.949

Model KS: Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden

	31 december 2020	31 december 2019
2.4.8 Crediteuren	547.634	615.077
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.044.036	848.382
2.4.10 Pensioenen	303.926	282.891
2.4.12 Overige kortlopende schulden	33.184	10.481
2.4.15 Vooruit ontvangen investeringssubsidies	136.949	31.966
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	1.649.797	1.581.845
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	<u>777.394</u>	<u>685.357</u>
<u>Kortlopende schulden</u>	<u>4.492.921</u>	<u>4.055.998</u>

Model G: Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing	De activiteiten zijn ultimo 2020 conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
	Kenmerk	datum		
Subsidie voor studieverlof	DL/B/110284	28-8-2020	J	

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2019	Totale subsidiabele kosten t/m 2019	Saldo per 1 januari 2020	Ontvangen in 2020	Subsidiabele kosten in 2020	Te verrekenen per 31 december 2020
	Kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€
		Totaal	0	0	0	0	0	0

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2019	Totale subsidiabele kosten t/m 2019	Saldo per 1 januari 2020	Ontvangen in 2020	Subsidiabele kosten in 2020	Saldo per 31 december 2020
	Kenmerk	datum	€	€	€	€	€	€
		Totaal	0	0	0	0	0	0

Model OB: Opgave overheidsbijdragen

3.1 Rijksbijdragen

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	27.242.659	25.657.895	26.539.869
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	979.476	249.000	258.912
3.1.3.1 Doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	294.453	183.750	404.749
<u>Rijksbijdragen</u>	28.516.588	26.090.645	27.203.530

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
3.2.2.2 Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	159.900	114.000	155.575
3.2.2.3 Overige overheden	6.490	-	6.050
<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	166.390	114.000	161.625

Model AB: Opgave andere baten

3.5 Overige baten

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
3.5.1 Opbrengst verhuur	57.303	60.300	81.150
3.5.2 Detachering personeel	139.200	98.173	198.475
3.5.4 Sponsoring	250	-	-
3.5.5 Ouderbijdragen	14.900	64.000	43.482
3.5.10 Overige	1.664.917	1.360.876	1.507.658
<u>Overige baten</u>	1.876.570	1.583.349	1.830.765

Model LA: Opgave van de lasten

4 Lasten

4.1 Personele lasten

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
4.1.1 Lonen en salarissen	24.176.994	20.865.129	20.667.187
4.1.2 Overige personele lasten	2.732.731	3.492.886	4.256.978
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	415.269	-	163.853
<u>Personele lasten</u>	26.494.456	24.358.015	24.760.312
Uitsplitsing			
4.1.1.1 <i>Brutolonen en salarissen</i>	<i>18.353.872</i>		<i>15.521.444</i>
4.1.1.2 <i>Sociale lasten</i>	<i>2.538.140</i>		<i>2.115.284</i>
4.1.1.3 <i>Premies Participatiefonds (PO/VO)</i>	<i>667.660</i>		<i>567.954</i>
4.1.1.4 <i>Premies Vervangingsfonds (PO/VO)</i>	<i>23.832</i>		<i>31.248</i>
4.1.1.5 <i>Pensioenpremies</i>	<i>2.593.490</i>		<i>2.431.257</i>
<u>Lonen en salarissen</u>	24.176.994	20.865.129	20.667.187
4.1.2.1 <i>dotaties/vrijval voorzieningen</i>	<i>-228.281</i>	<i>-</i>	<i>28.893</i>
4.1.2.2 <i>personeel niet in loondienst</i>	<i>1.997.436</i>	<i>2.453.839</i>	<i>2.853.704</i>
4.1.2.3 <i>overige</i>	<i>963.575</i>	<i>1.039.047</i>	<i>1.374.381</i>
<u>Overige personele lasten</u>	2.732.731	3.492.886	4.256.978

4.2 Afschrijvingslasten

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
4.2.2 Afschrijvingen materiele vaste activa	539.678	557.292	483.407
<u>Afschrijvingslasten</u>	539.678	557.292	483.407

4.3 Huisvestingslasten

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
4.3.1 Huurlasten	196.942	213.500	188.431
4.3.3 Onderhoudslasten	369.698	394.500	290.460
4.3.4 Energie en water	268.234	265.500	307.710
4.3.5 Schoonmaakkosten	353.713	285.500	294.925
4.3.6 Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	42.988	45.500	42.007
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud	271.331	191.621	112.469
4.3.8 Overige huisvestingslasten	227.745	176.500	131.619
<u>Huisvestingslasten</u>	1.730.650	1.572.621	1.367.622

4.4 Overige lasten

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
4.4.1 Administratie en beheer	644.953	676.065	716.625
4.4.2 Inventaris en apparatuur	363.879	318.000	391.125
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	411.716	354.500	388.621
4.4.5 Overige	409.709	377.500	444.838
<u>Overige lasten</u>	1.830.257	1.726.065	1.941.209
Specificatie honorarium			
4.4.1.1 <i>Onderzoek jaarrekening</i>	17.736		14.479
4.4.1.2 <i>Andere controle opdracht</i>			
4.4.1.3 <i>Fiscale adviezen</i>			
4.4.1.4 <i>andere niet-controle dienst</i>			
<u>Accountantslasten</u>	17.736	0	14.479

Model FB: Financiële baten en lasten

6 Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
6.1.1 Rentebaten	2.022	6.000	9.229
6.2.1 Rentelasten (-/-)	735	-	-
<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>1.287</u>	<u>6.000</u>	<u>9.229</u>

Model E: Overzicht verbonden partijen

SO Fryslân participeert sinds de overname van de Duisterhoutschool (1-8-2015) in de gezamenlijke VVE (Multifunctioneel Schoolgeouw Zuid Oosterwolde). Jaarlijks wordt circa € 26.000 bijgedragen aan de exploitatiekosten voor de instandhouding van het gebouw.

SO Fryslân participeert in de volgende Samenwerkingsverbanden:

- PO-21-01 Friesland
- VO-21-01 Noord Friesland
- VO 21-02 Zuid Oost-Friesland
- VO 21-03 Zuid West Friesland

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector

4.1: Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Vermelding topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op SO Fryslân. Het voor SO Fryslân toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 157.000, het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse D. Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	2
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>9</u>

1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020

Bedragen x € 1	G.J. Diever	M. Pruiksmā
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde dienstvervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja

Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	131.918	131.730
Beloning betaalbaar op termijn	20.525	20.532
Subtotaal	152.443	152.262
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	157.000	157.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan.	-	-
Totale bezoldiging 2020	152.443	152.262

Gegevens 2019	G.J. Diever	M. Pruiksmā
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde dienstvervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor 2019 in fte	1	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	124.504	123.605
Beloning betaalbaar op termijn	19.906	19.889
Subtotaal	144.410	143.494
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	152.000	152.000
Totale bezoldiging 2019	144.410	143.494

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	C. Joosen	A.J.Dikken	M.J.J. Stam-Boots	J. Schagen	H. Drenth	J.A. Jellema	P. Kingma
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde dienstvervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/08 - 31/12	01/01 - 31/12	01/08 - 31/12	01/01 - 31/7	01/01 - 31/7
Bezoldiging							
Bezoldiging	8.000	6.000	2.500	6.000	2.500	4.083	3.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.550	15.700	6.542	15.700	6.542	9.158	9.158
Totale bezoldiging	8.000	6.000	2.500	6.000	2.500	4.083	3.500

Gegevens 2019	C. Joosen	J.A. Jellema	C.G.M.M.Schellens	J. Bits	J. Schagen	P. Kingma	A.J.Dikken
Functiegegevens	Voorzitter	vice-voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde dienstvervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01-01 - 31/7	01/01 - 31/7	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging	8.000	7.000	3.500	3.500	6.000	6.000	6.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.800	15.200	15.200	15.200	15.200	15.200	15.200
Totale bezoldiging	8.000	7.000	3.500	3.500	6.000	6.000	6.000

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

SO Fryslân heeft de volgende overeenkomsten gesloten:

- een schoonmaakcontract met Post Cleaning inzake schoonmaakkosten met een looptijd van 3 jaar vanaf augustus 2012. Het contract wordt ieder jaar stilzwijgend verlengd.

- een warmteleveringscontract met Delta T. Bio Energy BV met een looptijd van 10 jaar vanaf januari 2008. Het contract is na afloop met een periode van 5 jaar verlengd.

- een huurovereenkomst met betrekking tot de huur van een kantoorruimte aan de Morra 2-3 ten behoeve van de huisvesting van het stafbureau. De huurovereenkomst is ingegaan op 1 oktober 2009. De overeenkomst wordt vanaf 1 oktober 2014 jaarlijks verlengd met 1 jaar. De aanvangshuurprijs bedraagt € 23.981 per jaar. Er is geen langlopende verplichting aangegaan. De huurprijs wordt jaarlijks per 1 januari aangepast op basis van het maandindexcijfers volgende de consumentenprijsindex gepubliceerd door het CBS.

- samenwerkingsovereenkomst met Revalidatie Friesland. De omvang van de samenwerkingsovereenkomst is in de afgelopen jaren teruggelopen in verband met Passend Onderwijs en de ontwikkelingen met betrekking tot de afdeling Ambulante Begeleiding.

- de Duisterhoutschool heeft een locatie in Oosterwolde. SO Fryslân participeert sinds de overname van de Duisterhoutschool (1-8-2015) in de gezamenlijke VVE (Multifunctioneel Schoolgebouw Zuid Oosterwolde). De VVE is opgericht in 2005 en sinds 2007 in gebruik. Daarnaast participeert de Duisterhoutschool ook in de VVE Favet in Heerenveen. Deze VVE is opgericht en in gebruik sinds 2017.

- voor het onderhoud van de installaties is een contract afgesloten met Damstra Service en Onderhoud. Het contract is ingegaan op 1 januari 2017 en heeft een looptijd van 5 jaar. Er is jaarlijks een bedrag mee gemoeid ad € 52.680.

- het Twalûk maakt sinds 1 augustus 2017 gebruik van een aantal ruimten van schoolgebouw SBO De Bolder te Franeker. Het betreft medegebruik van het gebouw. Het contract is aangegaan voor één schooljaar en verlengd tot en met het schooljaar 2018-2019.

- In 2020 heeft De Wingerd de locatie Nyewei in gebruik genomen. In eerste instantie is het gebouw aan de Nyewei voor een periode van 5 jaar in medegebruik gegeven. In deze periode wordt door de gemeente onderzocht welke permanente bestemming dit gebouw gaat krijgen.

- In 2020 heeft VSO Talryk de locatie Unyk in gebruik genomen. In 2021 zal de gemeente Smallingerland een definitief besluit nemen over het vervolg gebruik van het schoolgebouw in De Tike.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat.

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

Resultaat 2020

787.092 wordt toegevoegd aan de algemene reserve
-847.150 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve publiek
25.852 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat

-34.206 totaal resultaatverdeling

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

College van bestuur:

- De heer G.J. Diever
- Mevrouw M. Pruiksma

Raad van Toezicht:

- De heer C. Joosen, voorzitter
- Mevrouw A.J. Dikken
- Mevrouw M.J.J. Stam-Boots
- De heer J. Schagen
- De heer H. Drenth

-

Datum vaststelling jaarrekening:

Overige gegevens

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	42665
Naam instelling	SO Fryslân
Adres	Morra 2-3
Postcode	9204KH
Plaats	Drachten
Telefoon	0512-584595
Website	www.so-fryslan.nl
Contactpersoon	Dhr. P.J. Faber
Telefoon	0512 - 58 45 95
E-mailadres	peterfaber@so-fryslan.nl

BRIN-nummers

00LD	Lyndensteyn
00RS	Talryk
02XF	De Wingerd
03PB	Kleurryk
08ST	Piet Bakkerschool
19TX	Duisterhoutschool
26LD	Twalûk

Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân
Morra 2-3
9402 KH DRACHTEN

Datum
11 juni 2021

Behandeld door
C. Elsinga RA EMA

Kenmerk
8105/CE/RvdB

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het college van bestuur van Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân te Drachten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- verslag van de raad van toezicht;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, het verslag van de raad van toezicht en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 11 juni 2021

AKSOS Assurance B.V.

w.g. C. Elsinga RA EMA

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	42665
Naam instelling	SO Fryslân
Adres	Morra 2-3
Postcode	9204KH
Plaats	Drachten
Telefoon	0512-584595
Website	www.so-fryslan.nl
Contactpersoon	Dhr. P.J. Faber
Telefoon	0512 - 58 45 95
E-mailadres	peterfaber@so-fryslan.nl

BRIN-nummers

00LD	Lyndensteyn
00RS	Talryk
02XF	De Wingerd
03PB	Kleurryk
08ST	Piet Bakkerschool
19TX	Duisterhoutschool
26LD	Twalûk